

05-4506832

pustaka.upsi.edu.my

Perpustakaan Tuanku Bainun
Kampus Sultan Abdul Jalil Shah

PustakaTBainun

ptbupsi

IMPAK PELABURAN TERHADAP KEMAHIRAN KEBOLEHPASARAN GRADUAN DIPLOMA KOLEJ VOKASIONAL PERTANIAN DI MALAYSIA

05-4506832

pustaka.upsi.edu.my

Perpustakaan Tuanku Bainun
Kampus Sultan Abdul Jalil Shah

PustakaTBainun

ptbupsi

ENAH BINTI ALI

UNIVERSITI PENDIDIKAN SULTAN IDRIS

2020

05-4506832

pustaka.upsi.edu.my

Perpustakaan Tuanku Bainun
Kampus Sultan Abdul Jalil Shah

PustakaTBainun

ptbupsi

05-4506832

pustaka.upsi.edu.my

Perpustakaan Tuanku Bainun
Kampus Sultan Abdul Jalil Shah

PustakaTBainun

ptbupsi

**IMPAK PELABURAN TERHADAP KEMAHIRAN KEBOLEHPASARAN GRADUAN
DIPLOMA KOLEJ VOKASIONAL PERTANIAN
DI MALAYSIA**

ENAH BINTI ALI

05-4506832

pustaka.upsi.edu.my

Perpustakaan Tuanku Bainun
Kampus Sultan Abdul Jalil Shah

PustakaTBainun

ptbupsi

**TESIS DIKEMUKAKAN BAGI MEMENUHI SYARAT UNTUK MEMPEROLEH
IJAZAH DOKTOR FALSAFAH**

**FAKULTI PENDIDIKAN TEKNIK DAN VOKASIONAL
UNIVERSITI PENDIDIKAN SULTAN IDRIS**

2020

05-4506832

pustaka.upsi.edu.my

Perpustakaan Tuanku Bainun
Kampus Sultan Abdul Jalil Shah

PustakaTBainun

ptbupsi

Sila tanda (\)

Kertas Projek

Sarjana Penyelidikan

Sarjana Penyelidikan dan Kerja Kursus

Doktor Falsafah

✓

**INSTITUT PENGAJIAN SISWAZAH
PERAKUAN KEASLIAN PENULISAN**

Perakuan ini telah dibuat pada ...16...(hari bulan) .....Jun..... (bulan) 2020.....

i. Perakuan pelajar :

Saya, Enah binti Ali, P20161000822, Fakulti Teknikal dan Vokasional (SILA NYATAKAN NAMA PELAJAR, NO. MATRIK DAN FAKULTI) dengan ini mengaku bahawa disertasi/tesis yang bertajuk Impak Pelaburan Terhadap Kemahiran Kebolehpasaran Graduan Diploma Kolej Vokasional Pertanian di Malaysia

adalah hasil kerja saya sendiri. Saya tidak memplagiat dan apa-apa penggunaan mana-mana hasil kerja yang mengandungi hak cipta telah dilakukan secara urusan yang wajar dan bagi maksud yang dibenarkan dan apa-apa petikan, ekstrak, rujukan atau pengeluaran semula daripada atau kepada mana-mana hasil kerja yang mengandungi hak cipta telah dinyatakan dengan sejelasnya dan secukupnya

---

Tandatangan pelajar

ii. Perakuan Penyelia:

Saya, Prof. Madya Dr. Ridzwan Che' Rus (NAMA PENYELIA) dengan ini mengesahkan bahawa hasil kerja pelajar yang bertajuk Impak Pelaburan Terhadap Kemahiran Kebolehpasaran Graduan Diploma Kolej Vokasional Pertanian di Malaysia

(TAJUK) dihasilkan oleh pelajar seperti nama di atas, dan telah diserahkan kepada Institut Pengajian SiswaZah bagi memenuhi sebahagian/sepenuhnya syarat untuk memperoleh Ijazah Doktor Falsafah (SLA NYATAKAN NAMA IJAZAH).

Tarikh

Tandatangan Penyelia

05-4506832

pustaka.upsi.edu.my

PustakaTBainun

INSTITUT PENGAJIAN SISWAZAH / INSTITUTE OF GRADUATE STUDIES

BORANG PENGESAHAN PENYERAHAN TESIS/DISERTASI/LAPORAN KERTAS PROJEK DECLARATION OF THESIS/DISSERTATION/PROJECT PAPER FORM

Tajuk / Title: Impak Pelaburan Terhadap Kemahiran Kebolehpasaran Graduan
Diploma Kolej Vokasional Pertanian di Malaysia

No. Matrik / Matric No.: P20161000822

Saya / I: Enah binti Ali

(Nama pelajar / Student's Name)

mengaku membenarkan Tesis/Disertasi/Laporan Kertas Projek (Kedoktoran/Sarjana)* ini disimpan di Universiti Pendidikan Sultan Idris (Perpustakaan Tuanku Bainun) dengan syarat-syarat kegunaan seperti berikut:-

acknowledged that Universiti Pendidikan Sultan Idris (Tuanku Bainun Library) reserves the right as follows:-

1. Tesis/Disertasi/Laporan Kertas Projek ini adalah hak milik UPSI.
The thesis is the property of Universiti Pendidikan Sultan Idris
2. Perpustakaan Tuanku Bainun dibenarkan membuat salinan untuk tujuan rujukan dan penyelidikan.
Tuanku Bainun Library has the right to make copies for the purpose of reference and research.
3. Perpustakaan dibenarkan membuat salinan Tesis/Disertasi ini sebagai bahan pertukaran antara Institusi Pengajian Tinggi.
The Library has the right to make copies of the thesis for academic exchange.
4. Sila tandakan (✓) bagi pilihan kategori di bawah / Please tick (✓) from the categories below:-

SULIT/CONFIDENTIAL

Mengandungi maklumat yang berdarjah keselamatan atau kepentingan Malaysia seperti yang termaktub dalam Akta Rahsia Rasmi 1972. / Contains confidential information under the Official Secret Act 1972

TERHAD/RESTRICTED

Mengandungi maklumat terhad yang telah ditentukan oleh organisasi/badan di mana penyelidikan ini dijalankan. / Contains restricted information as specified by the organization where research was done.

TIDAK TERHAD / OPEN ACCESS

(Tandatangan Pelajar/ Signature)

(Tandatangan Penyelia / Signature of Supervisor)
& (Nama & Cop Rasmu / Name & Official Stamp)

Tarikh: _____

Catatan: Jika Tesis/Disertasi ini **SULIT @ TERHAD**, sila lampirkan surat daripada pihak berkuasa/organisasi berkenaan dengan menyatakan sekali sebab dan tempoh laporan ini perlu dikelaskan sebagai **SULIT** dan **TERHAD**.

Notes: If the thesis is CONFIDENTIAL or RESTRICTED, please attach with the letter from the related authority/organization mentioning the period of confidentiality and reasons for the said confidentiality or restriction.

05-4506832

pustaka.upsi.edu.my

Perpustakaan Tuanku Bainun
Kampus Sultan Abdul Jalil Shah

PustakaTBainun

ptbupsi

PENGHARGAAN

Dengan nama Allah Yang Maha Pemurah Lagi Maha Penyayang.

Syukur Alhamdulillah kepada Allah SWT kerana memberi saya kesihatan yang baik untuk saya meneruskan perjuangan dalam menyiapkan kajian ini.

Setinggi-tinggi penghargaan dan terima kasih diucapkan kepada penyelia utama Prof. Madya Dr. Ridzwan bin Che' Rus atas bantuan, bimbingan, teguran dan nasihat yang berguna dan membina sepanjang menyiapkan kajian ini. Tidak lupa juga kepada penyelia bersama iaitu Dr. Zaliza binti Hanapi yang telah banyak membantu dan menguatkan lagi semangat saya untuk menyiapkan kajian ini. Terima kasih juga saya ucapkan kepada semua pensyarah dan kakitangan Fakulti Teknikal Dan Vokasional, Universiti Pendidikan Sultan Idris yang banyak membantu dan memberi tunjuk ajar sepanjang pengajian saya.

Terima kasih juga saya ucapkan kepada pihak Kementerian Pendidikan Malaysia kerana memberi peluang dan menaja pengajian saya. Saya juga mengambil kesempatan merakamkan ribuan terima kasih kepada pihak pengurusan tertinggi dan pegawai-pegawai dari semua peringkat di Kementerian Pendidikan Malaysia, Bahagian Pendidikan Teknik dan Vokasional serta semua Kolej Vokasional Pertanian di Malaysia atas bantuan, kerjasama dan sokongan yang diberikan sepanjang saya menjalankan kajian ini.

Setinggi-tinggi penghargaan juga saya rakamkan untuk suami tercinta, Dr. Mohd Ridwan bin Abd Razak yang banyak membantu serta memberi sokongan, dorongan dan doa yang tidak pernah putus dari awal saya memulakan pengajian sehingga ke akhir kajian ini disempurnakan. Juga kepada putera-putera tersayang yang menjadi penenang jiwa penyambung warisan, Ahnaf Umar bin Mohd Ridwan, Ahnaf Mukhriedz bin Mohd Ridwan dan Ahmad Ahnaf Mursyied bin Mohd Ridwan yang turut memberi sokongan dan memahami kesibukan ibu sepanjang menyiapkan kajian ini. Juga sekalung penghargaan saya tujuarkan kepada emak tersayang, Hajah Manishah binti Tawil di atas doa yang berterusan dan saya dedikasikan juga kepada arwah abah yang dikasihi, Hj. Ali bin Sabran. Semoga roh arwah abah aman di sana dan di tempatkan bersama-sama orang beriman. Terima kasih juga kepada adik-beradik, keluarga mertua, saudara mara dan sahabat handai yang turut memberikan galakan dan kerjasama baik secara langsung atau tidak dalam membantu menyiapkan kajian ini.

Semoga Allah memberikan taufik dan hidayah kepada kita semua.

ABSTRAK

Kajian ini bertujuan untuk menilai impak pelaburan kerajaan terhadap kemahiran kebolehpasaran graduan kolej vokasional pertanian di Malaysia dan membina kerangka model kebolehpasaran graduan pendidikan teknik dan vokasional. Instrumen kajian terdiri daripada pelaburan kerajaan (perbelanjaan mengurus dan perbelanjaan pembangunan) dan kemahiran kebolehpasaran graduan (pengetahuan, aplikasi kemahiran, efikasi kendiri, metakognisi dan kemahiran insaniah). Bagi mencapai objektif ini, teknik persampelan rawak mudah telah digunakan untuk mengumpul soal selidik daripada 318 graduan kolej vokasional pertanian yang bergraduat pada 2017. Hasil analisis data menggunakan perisian SPSS dan SmartPLS menunjukkan empat dapatan penting. Pertama, kemahiran insaniah merupakan kemahiran kebolehpasaran yang paling penting kepada graduan. Seterusnya diikuti oleh metakognisi, efikasi kendiri, pengetahuan dan aplikasi kemahiran. Kedua, perbelanjaan mengurus merupakan perbelanjaan terpenting dan diikuti dengan perbelanjaan pembangunan. Ketiga, pelaburan kerajaan memberi impak yang positif ke atas kemahiran kebolehpasaran graduan. Keempat, pembinaan kerangka model kemahiran kebolehpasaran graduan yang telah ditentusahkan berdasarkan statistik (R^2). Dapatan kajian ini telah memperakui dan menyebarluaskan saranan teori-teori dan dapatan kajian terdahulu tentang pelaburan kerajaan dalam pendidikan teknik dan vokasional. Selain itu, kajian ini juga telah memantapkan kaedah penyelidikan melalui kesahan dan kebolehpercayaan instrumen kajian bagi menghasilkan dapatan kajian yang boleh dipercayai. Selanjutnya, kajian ini dapat membantu meningkatkan keberkesanan kerajaan mengurus pelaburan dalam pendidikan teknik dan vokasional bagi meningkatkan kemahiran kebolehpasaran graduan kolej vokasional pertanian supaya dapat memenuhi keperluan industri.

IMPACT OF INVESTMENT ON EMPLOYABILITY SKILLS OF DIPLOMA GRADUATES IN AGRICULTURAL VOCATIONAL COLLEGES IN MALAYSIA

ABSTRACT

This study aims to assess the impact of the Government's investment in the graduate's employability skills of agricultural vocational colleges in Malaysia and to develop a model framework of the graduates of technical and vocational education. The research instrument consists of government investment (recurrent expenditure and development expenditure) and graduate's employability skills (knowledge, skills applications, self-efficacy, metacognition and soft skills). To achieve this objectives, a simple random sampling technique was used to collect questionnaires from 318 graduates from the agricultural vocational colleges which graduated in 2017. Data analysis results using SPSS and SmartPLS software shows four important findings. First, soft skills are the most important employability skills for graduates. Subsequently followed by metacognition, self-efficacy, knowledge and skills application. Second, recurrent expenditure represents the most important spending and followed by development expenditure. Third, the government's investment has a positive impact on the graduate's employability skills. Fourth, the development of a model framework of graduate's employability skills which was verified based on statistics (R^2). The findings of this study have acknowledged and approved the proposed theories and previous literature findings of the government's investment in technical and vocational education. In addition, the study also strengthened the research methodology through the validity and reliability of the research instruments to produce a reliable study finding. Further, this study my improve the effectiveness of the government to manage investment in technical and vocational education to enhance the graduate's employability skills of agricultural vocational colleges in order to meet the needs of the industries.

KANDUNGAN

	Muka surat
PENGAKUAN	ii
PENGESAHAN PENYERAHAN TESIS	iii
PENGHARGAAN	iv
ABSTRAK	v
ARSTRACT	vi
KANDUNGAN	vii
SENARAI JADUAL	xv
SENARAI RAJAH	xvii
SENARAI SINGKATAN	xviii
SENARAI LAMPIRAN	xx
BAB 1 PENGENALAN	
1.1 Pengenalan	1
1.2 Latar belakang Kajian	4
1.2.1 Pelaburan dalam pendidikan teknik dan vokasional berdasarkan perspektif global	5
1.2.2 Pelaburan dalam pendidikan teknik dan vokasional dalam perspektif Malaysia	12
1.3 Pernyataan masalah	21
1.4 Objektif kajian	25

1.5	Persoalan kajian	25
1.6	Kerangka konseptual kajian	26
1.7	Hipotesis kajian	27
1.8	Kepentingan Kajian	28
1.8.1	Kepentingan kepada teori	28
1.8.2	Kepentingan kepada kaedah penyelidikan	29
1.8.3	Kepentingan kepada pengamal	30
1.9	Batasan kajian	32
1.10	Definisi operasional	33
1.10.1	Pelaburan kerajaan dalam pendidikan teknik dan vokasional	33
1.10.1.1	Perbelanjaan mengurus	33
1.10.1.2	Perbelanjaan pembangunan	34
1.10.2	Kemahiran kebolehpasaran graduan	34
1.10.2.1	Pengetahuan	35
1.10.2.2	Aplikasi kemahiran	35
1.10.2.3	Efikasi kendiri	35
1.10.2.4	Metakognisi	36
1.10.2.5	Kemahiran insaniah	36
1.11	Rumusan	37

BAB 2 KAJIAN LITERATUR

2.1	Pengenalan	38
2.2	Definisi konseptual istilah	39
2.2.1	Pelaburan kerajaan dalam pendidikan teknik dan vokasional	39

2.2.1.1	Perbelanjaan mengurus	40
2.2.1.2	Perbelanjaan pembangunan	41
2.2.2	Kemahiran kebolehpasaran graduan	41
2.2.2.1	Pengetahuan	46
2.2.2.2	Aplikasi kemahiran	46
2.2.2.3	Efikasi kendiri	48
2.2.2.4	Metakognisi	49
2.2.2.5	Kemahiran Insaniah	50
2.3	Teori-teori yang menyokong perhubungan di antara pelaburan Dalam Pendidikan teknik dan vokasional (pertanian) dengan kebolehpasaran graduan	51
2.3.1	Teori Pertumbuhan Baru	51
2.3.2	Teori Modal Insan	52
2.3.3	Teori Modernisasi	56
2.4	Kajian lepas	58
2.4.1	Kajian mengenai pelaburan dalam pendidikan teknik dan vokasional	61
2.4.2	Kajian mengenai kebolehpasaran graduan	64
2.4.3	Kajian mengenai impak pelaburan dalam pendidikan teknik dan vokasional terhadap kebolehpasaran graduan	69
2.4.3.1	Perhubungan di antara pelaburan kerajaan dalam PTV dengan pengetahuan	69
2.4.3.2	Perhubungan di antara pelaburan kerajaan dalam PTV dengan aplikasi kemahiran	70
2.4.3.3	Perhubungan di antara pelaburan kerajaan dalam PTV dengan efikasi kendiri	72
2.4.3.4	Perhubungan di antara pelaburan kerajaan dalam PTV dengan metakognisi	73

2.4.3.5 Perhubungan di antara pelaburan kerajaan dalam PTV dengan kemahiran insaniah	74
--	----

2.5 Rumusan	75
-------------	----

BAB 3 METODOLOGI KAJIAN

3.1 Pengenalan	77
----------------	----

3.2 Reka bentuk kajian	78
------------------------	----

3.2.1 Jenis kajian	78
--------------------	----

3.2.2 Kaedah kuantitatif	79
--------------------------	----

3.2.3 Kaedah pengumpulan data	79
-------------------------------	----

3.2.3.1 Kajian rintis	79
-----------------------	----

3.2.3.1.1 Ciri-ciri responden kajian	83
--------------------------------------	----

3.2.3.1.2 Dapatan ujian kesahan instrumen kajian	84
--	----

3.2.3.1.3 Ujian kebolehpercayaan konstruk kajian	84
--	----

3.2.3.2 Kajian sebenar	85
------------------------	----

3.2.3.2.1 Membina soal selidik	86
--------------------------------	----

3.2.3.2.2 Menterjemah soal selidik	87
------------------------------------	----

3.2.3.2.3 Kandungan borang soal selidik	87
---	----

3.2.3.2.4 Proses melaksanakan kajian Sebenar	89
--	----

3.3 Reka bentuk pensampelan	90
-----------------------------	----

3.3.1 Unit analisis / pensampelan	90
-----------------------------------	----

3.3.2 Saiz sampel	91
-------------------	----

3.3.3 Teknik pensampelan	92
--------------------------	----

3.4	Analisis data	93
3.4.1	Analisis data menggunakan SPSS	94
3.4.1.1	Analisis awalan (saringan awalan data)	94
3.4.1.2	Analisis statistik deskriptif	94
3.4.2	Analisis data menggunakan SmartPLS	95
3.4.2.1	Analisis model pengukuran	96
3.4.2.1.1	Ujian kesahan konstruk kajian	97
3.4.2.1.2	Kolineariti konstruk kajian (<i>Variance Inflation Factor</i>) (VIF)	98
3.4.2.1.3	Ujian kebolehpercayaan konstruk kajian	98
3.4.2.2	Analisis model struktur	99
3.4.2.2.1	Anggaran path coefficient	100
3.4.2.2.2	Menilai kekuatan model (R^2)	101
3.4.2.2.3	Menilai kesan saiz (β^2)	101
3.4.2.2.4	Menilai ramalan relevan (Q^2)	102
3.5	Rumusan	104

BAB 4 DAPATAN KAJIAN

4.1	Pengenalan	105
4.2	Pengedaran borang soal selidik	105
4.3	Responden kajian sebenar	106
4.4	Dapatan analisis data menggunakan SPSS	109
4.4.1	Penyemakan data yang tidak dijawab (<i>missing value</i>)	109
4.4.2	Penyemakan nilai melampau (<i>outliers</i>) menggunakan <i>Boxplot</i>	109
4.4.3	Ujian kenormalan	110

4.4.4 Dapatan analisis statistik deskriptif	115
4.5 Dapatan analisis data menggunakan SmartPLS	116
4.5.1 Dapatan analisis model pengukuran	116
4.5.1.1 Dapatan ujian kesahan konstruk kajian	117
4.5.1.2 Korelasi <i>Variance Inflation Factor (VIF)</i>	121
4.5.1.3 Dapatan ujian kebolehpercayaan konstruk kajian	122
4.6 Dapatan kajian	123
4.6.1 Dapatan persoalan kajian 1: Apakah tahap kepentingan kemahiran kebolehpasaran yang dimiliki oleh graduan KV Pertanian?	123
4.6.2 Dapatan persoalan kajian 2: Apakah tahap kepentingan pelaburan kerajaan dalam PTV di KV Pertanian?	124
4.6.3 Dapatan persoalan kajian 3: Adakah pelaburan kerajaan memberi impak ke atas kemahiran kebolehpasaran graduan KV Pertanian?	125
4.6.3.1 Dapatan pengujian hipotesis H1: Perbelanjaan mengurus mempunyai impak positif terhadap pengetahuan.	126
4.6.3.2 Dapatan pengujian hipotesis H2: Perbelanjaan pembangunan mempunyai impak positif terhadap pengetahuan.	127
4.6.3.3 Dapatan pengujian hipotesis H3: Perbelanjaan mengurus mempunyai impak positif terhadap aplikasi kemahiran.	128
4.6.3.4 Dapatan pengujian hipotesis H4: Perbelanjaan pembangunan mempunyai impak positif terhadap aplikasi kemahiran.	129
4.6.3.5 Dapatan pengujian hipotesis H5: Perbelanjaan mengurus mempunyai impak positif terhadap efikasi kendiri.	130

4.6.3.6	Dapatan pengujian hipotesis H6: Perbelanjaan pembangunan mempunyai impak positif terhadap efikasi kendiri.	131
4.6.3.7	Dapatan pengujian hipotesis H7: Perbelanjaan mengurus mempunyai impak positif terhadap metakognisi.	132
4.6.3.8	Dapatan pengujian hipotesis H8: Perbelanjaan pembangunan mempunyai impak positif terhadap metakognisi.	133
4.6.3.9	Dapatan pengujian hipotesis H9: Perbelanjaan mengurus mempunyai impak positif terhadap kemahiran insaniah.	134
4.6.3.10	Dapatan pengujian hipotesis H10: Perbelanjaan pembangunan mempunyai impak positif terhadap kemahiran insaniah.	136
4.6.4	Dapatan persoalan kajian 4: Apakah kerangka model kemahiran kebolehpasaran yang boleh ditentusahkan?	137

BAB 5 KESIMPULAN, PERBINCANGAN, IMPLIKASI DAN CADANGAN

5.1	Pengenalan	140
5.2	Ringkasan kajian	140
5.3	Rumusan dapatan dan perbincangan	145
5.3.1	Tahap kepentingan kemahiran kebolehpasaran yang dimiliki oleh graduan KV Pertanian	146
5.3.2	Tahap kepentingan pelaburan kerajaan dalam PTV di KV Pertanian	148
5.3.3	Impak pelaburan kerajaan terhadap kemahiran kebolehpasaran graduan KV Pertanian	149
5.3.4	Kerangka model kebolehpasaran yang boleh ditentusahkan	153
5.4	Sumbangan kajian	155
5.4.1	Sumbangan kepada teori	155

05-4506832

pustaka.upsi.edu.my

Perpustakaan Tuanku Bainun
Kampus Sultan Abdul Jalil Shah

PustakaTBainun

ptbupsi

5.4.2	Sumbangan kepada kaedah penyelidikan	158
5.4.3	Sumbangan kepada pengamal	159
5.5	Cadangan kajian masa depan	161
5.6	Kesimpulan	162
RUJUKAN		164
LAMPIRAN		190

05-4506832

pustaka.upsi.edu.my

Perpustakaan Tuanku Bainun
Kampus Sultan Abdul Jalil Shah

PustakaTBainun

ptbupsi

05-4506832

pustaka.upsi.edu.my

Perpustakaan Tuanku Bainun
Kampus Sultan Abdul Jalil Shah

PustakaTBainun

ptbupsi

SENARAI JADUAL

No. Jadual	Muka Surat
1.1 Pelaburan Kerajaan Dalam Pendidikan Bagi Tahun 2015 – 2017	3
1.2 Peruntukan Kerajaan Dalam Sektor Pendidikan dan PTV Antara Tahun 2014 – 2018	19
1.3 Pelaburan Kerajaan Dalam PTV (Perbelanjaan Mengurus dan Perbelanjaan Pembangunan) Antara Tahun 2014 – 2018	20
2.1 Definisi Kemahiran Kebolehpasaran	44
2.2 Terma Kemahiran Generik Pelbagai Negara	65
3.1 Maklum Balas Kajian Rintis	82
3.2 Ciri-Ciri Responden Kajian Rintis	83
3.3 Dapatan Ujian Kebolehpercayaan Item Kajian Rintis	85
3.4 Ringkasan Panduan Analisis Model Pengukuran	96
3.5 Ringkasan Panduan Analisis Model Struktur	99
3.6 Ringkasan Jadual Statistik Yang Digunakan Dalam Kajian	102
4.1 Maklum balas kajian sebenar	106
4.2 Ciri-ciri responden kajian sebenar	107
4.3 Keputusan Ujian Kenormalan Konstruk Perbelanjaan Mengurus	111
4.4 Keputusan Ujian Kenormalan Konstruk perbelanjaan pembangunan	111
4.5 Keputusan Ujian Kenormalan Konstruk pengetahuan	112
4.6 Keputusan Ujian Kenormalan Konstruk aplikasi kemahiran	112

4.7	Keputusan Ujian Kenormalan Konstruk Efikasi Kendiri	113
4.8	Keputusan Ujian Kenormalan Konstruk Kemahiran Metakognisi	113
4.9	Keputusan Ujian Kenormalan Konstruk Kemahiran Insaniah	114
4.10	Dapatan Analisis Statistik Deskriptif	115
4.11	Dapatan Pengujian HTMT	117
4.12	Dapatan Kesahan Konvergen	118
4.13	Dapatan Korelasi VIF	122
4.14	Kebolehpercayaan Komposit	123
4.15	Dapatan Bagi Persoalan Kajian 1	124
4.16	Dapatan Bagi Persoalan Kajian 2	125
4.17	Dapatan Bagi Persoalan Kajian 3 (H1)	127
4.18	Dapatan Bagi Persoalan Kajian 3 (H2)	128
4.19	Dapatan Bagi Persoalan Kajian 3 (H3)	129
4.20	Dapatan Bagi Persoalan Kajian 3 (H4)	130
4.21	Dapatan Bagi Persoalan Kajian 3 (H5)	131
4.22	Dapatan Bagi Persoalan Kajian 3 (H6)	132
4.23	Dapatan Bagi Persoalan Kajian 3 (H7)	133
4.24	Dapatan Bagi Persoalan Kajian 3 (H8)	134
4.25	Dapatan Bagi Persoalan Kajian 3 (H9)	135
4.26	Dapatan Bagi Persoalan Kajian 3 (H10)	136
5.1	Ringkasan Dapatan Pengujian Hipotesis Kajian	150
5.2	Ringkasan Dapatan Pengujian Kekuatan Model Kajian	153

SENARAI RAJAH

No. Rajah	Muka Surat
1.1 Model Pelaksanaan PTV Klasik	8
1.2 Kerangka Konseptual Kajian	27
2.1 Profil Umur-Pendapatan	55
4.1 Analisis Pengesahan Faktor	116
4.2 Kerangka Model Kemahiran Kebolehpasaran	138

SENARAI SINGKATAN

APKE	Aplikasi Kemahiran
AVE	<i>Average Variance Extracted</i>
BPTV	Bahagian Pendidikan Teknik dan Vokasional
EFKE	Efikasi Kendiri
HTMT	<i>Heterotrait-Monotrait</i>
ILKA	Institut Latihan Kemahiran Awam
ILKS	Institut Latihan Kemahiran Swasta
KEIN	Kemahiran Insaniah
KPM	Kementerian Pendidikan Malaysia
KV	Kolej Vokasional
META	Metakognisi
MPV	Mata pelajaran Vokasional
PAV	Pendidikan Asas Vokasional
PEME	Perbelanjaan Mengurus
PENG	Pengetahuan
PEPE	Perbelanjaan Pembangunan
PMR	Penilaian Menengah Rendah
PPPM	Pelan Pembangunan Pendidikan Malaysia
PTPV	Pelan Transformasi Pendidikan Vokasional

05-4506832

pustaka.upsi.edu.my

Perpustakaan Tuanku Bainun
Kampus Sultan Abdul Jalil Shah

PustakaTBainun

ptbupsi

xix

PTV	Pendidikan Teknik dan Vokasional
PVMA	Program Vokasional Menengah Atas
RMK-11	Rancangan Malaysia Ke-11
SmartPLS	<i>Smart Partial Least Square</i>
SMV	Sekolah Menengah Vokasional
SPSS	<i>Statistical Packages for Social Science</i>
USIM	Universiti Sains Islam Malaysia
VIF	<i>Variance Inflation Factor</i>

05-4506832

pustaka.upsi.edu.my

Perpustakaan Tuanku Bainun
Kampus Sultan Abdul Jalil Shah

PustakaTBainun

ptbupsi

05-4506832

pustaka.upsi.edu.my

Perpustakaan Tuanku Bainun
Kampus Sultan Abdul Jalil Shah

PustakaTBainun

ptbupsi

SENARAI LAMPIRAN

- A Dapatan Analisis Kajian Rintis
- B Borang Soal Selidik Untuk Kajian Rintis
- C Borang Pengesahan Pakar
- D Borang Soal Selidik Untuk Kajian Sebenar
- E Surat Pengesahan Pelajar Untuk Membuat Penyelidikan
- F Surat Kelulusan Menjalankan Kajian Daripada Bahagian Perancangan Dan Penyelidikan Dasar Pendidikan, Kementerian Pendidikan Malaysia
- G Surat Kebenaran Menjalankan Kajian Daripada Bahagian Pendidikan Teknik Dan Vokasional, Kementerian Pendidikan Malaysia

05-4506832

pustaka.upsi.edu.my

Perpustakaan Tuanku Bainun
Kampus Sultan Abdul Jalil Shah

PustakaTBainun

ptbupsi

BAB 1

PENGENALAN

05-4506832

pustaka.upsi.edu.my

Perpustakaan Tuanku Bainun
Kampus Sultan Abdul Jalil Shah

PustakaTBainun

ptbupsi

Dalam era globalisasi, isu produktiviti dan daya saing telah menjadi topik penting dalam pentadbiran organisasi. Dalam era ini telah berlaku perubahan dari segi kaedah pentadbiran dan operasi organisasi daripada kaedah konvensional kepada kaedah kontemporari yang berteraskan kepada pengetahuan dan teknologi terkini (Asonitou, 2015; Schwab, 2017). Selaras dengan transformasi yang berlaku, organisasi amat memerlukan pekerja yang mempunyai tahap kompetensi yang tinggi. Seseorang pekerja dianggap mempunyai tahap kompetensi yang tinggi apabila memiliki kombinasi kemahiran, pengetahuan dan sikap yang sesuai dengan keperluan organisasi. Hal ini kerana, pekerja yang kompeten merupakan aset yang sangat penting kepada

05-4506832

pustaka.upsi.edu.my

Perpustakaan Tuanku Bainun
Kampus Sultan Abdul Jalil Shah

PustakaTBainun

ptbupsi

organisasi untuk menjayakan strategi dan matlamat organisasi (Abdul wahab, 2016; Mansour & Dean, 2016; Noorazman et al., 2017).

Menurut Das dan Subudhi (2015), Oresanya, Omodewu, Kolade, dan Fashedemi (2014) dan Rodrigues dan Chopra (2016), strategi yang paling berkesan untuk melahirkan pekerja yang kompeten adalah melalui pemerkasaan dan peluasan kebolehcapaian pendidikan yang berkualiti. Hal ini kerana, berdasarkan analisis secara terperinci terhadap kajian-kajian literatur tentang kemahiran kebolehpasaran mendedahkan bahawa pendidikan merupakan satu bentuk pelaburan strategik jangka panjang yang sangat penting untuk melahirkan pekerja yang kompeten dan dapat memenuhi keperluan industri (Cooper & Davis, 2017; Perna et al., 2014; Wright, Coff, & Moliterno, 2014). Selain itu, pendidikan juga dilihat sebagai satu faktor penting yang berupaya untuk merangsang perkembangan

ekonomi negara, meningkatkan produktiviti dan menambah baik kesejahteraan masyarakat secara keseluruhannya (Drucker, 2015; Norhanishah, Rusmawati, & Law, 2014; Pinheiro & Pillay, 2016). Oleh sebab itu, dasar pendidikan negara juga perlu melalui proses transformasi supaya selari dengan keperluan industri moden yang beroperasi dalam era globalisasi.

Menyedari kepentingan pendidikan untuk melahirkan modal insan yang berkualiti tinggi, Malaysia dilihat telah mengambil tindakan proaktif untuk memantapkan sistem pendidikan negara. Strategi ini dilakukan melalui penyediaan peruntukan kewangan dalam jumlah yang besar sebagai perbelanjaan pelaburan dalam pendidikan. Merujuk kepada Kementerian Pelajaran Malaysia (2017), kerajaan telah memperuntukkan sebanyak 15.48% (RM4,055,200,000) daripada jumlah peruntukan keseluruhan kerajaan untuk sektor pendidikan bagi tahun 2015. Jumlah ini terus meningkat kepada 15.61% (RM4,100,700,000) bagi tahun 2016 dan 16.74% (RM4,398,900,000) pada tahun 2017.

Daripada jumlah tersebut didapati bahawa pada tahun 2015 sebanyak 3% (RM121,600,000) digunakan untuk perbelanjaan pembangunan dan 97% (RM3,933,600,000) digunakan untuk perbelanjaan mengurus. Selanjutnya, bagi tahun 2016, sebanyak 3.39% (RM139,300,000) diperuntukkan kepada perbelanjaan pembangunan dan sebanyak 96.61% (RM3,961,400,000) telah diperuntukkan kepada perbelanjaan mengurus. Manakala, pada tahun 2017 pula, kerajaan telah menggunakan 2.49% (RM109,700,000) untuk perbelanjaan pembangunan. Selebihnya, 97.51% (RM4,289,200,000) telah digunakan untuk perbelanjaan mengurus. Berdasarkan jumlah peruntukan yang besar ini membuktikan bahawa kerajaan sangat menitikberatkan kepada pembangunan sektor pendidikan negara. Ringkasan jumlah pelaburan kerajaan dalam pendidikan bagi tahun 2015 hingga 2017 adalah seperti yang ditunjukkan dalam Jadual 1.1.

Jadual 1.1

Pelaburan Kerajaan Dalam Pendidikan Bagi Tahun 2015 – 2017.

Tahun	Jumlah Peruntukan	Perbelanjaan Pembangunan	Perbelanjaan Mengurus
2015	RM4,055,200,200	RM121,600,000	RM3,933,600,000
2016	RM4,100,700,000	RM139,300,000	RM3,961,400,000
2017	RM4,398,900,000	RM109,700,000	RM4,289,200,000

Justeru itu, pelaburan kerajaan dalam pendidikan khususnya dalam pendidikan teknikal dan vokasional (PTV) merupakan pelaburan yang amat penting untuk melahirkan pekerja yang kompeten supaya dapat menyokong strategi dan matlamat negara untuk menjadi negara maju dan berpendapatan tinggi menjelang tahun 2020 (Abdul Rahim, Wan Nurmahfuzah Jannah, & Badariah, 2016; Hasnah, Luqman, Sanep, & Noraziah, 2009; Mohd Jalil, Noor Hisham, & Annas Akhmal, 2015; Norhasni, 2014). Oleh itu, inisiatif dan strategi

melalui PTV untuk memantapkan kemahiran kebolehpasaran dalam kalangan graduan perlu diberi penekanan yang lebih supaya dapat melengkapkan graduan PTV dengan kemahiran-kemahiran kebolehpasaran yang sesuai dengan keperluan industri. Seterusnya, strategi ini dapat membantu graduan untuk mendapat pekerjaan yang sesuai dan seterusnya berjaya dalam pekerjaan yang diceburi (Benson, Morgan, & Filippaios, 2014; Sarimah & Dahiru Sale, 2015).

1.2 Latar belakang kajian

Daya saing di peringkat global adalah amat penting kepada negara untuk memacu perkembangan ekonomi, seterusnya untuk mencapai status negara maju dan berpendapatan

tinggi.³² Analisis yang mendalam terhadap kajian-kajian literatur dalam bidang pendidikan telah membuktikan bahawa pendidikan memainkan peranan yang sangat penting dalam perkembangan ekonomi dan peningkatan daya saing sebuah negara. Pike (2014) dan Sagarik (2014), mendedahkan bahawa perkembangan dan kemajuan dalam pendidikan telah menyumbang kepada peningkatan keluaran dalam negara kasar dan peningkatan pendapatan per kapita penduduk di negara-negara membangun. Pendedahan di atas telah mendapat sokongan yang kuat daripada Domar (2016), Hanushek (2016) dan Neamtu (2015) yang menyatakan bahawa melalui pemantapan bidang pendidikan dapat meningkatkan tahap intelektual, daya imaginasi, kreativiti dan inovasi graduan yang dapat digunakan apabila masuk ke alam pekerjaan. Seterusnya, kualiti yang dimiliki oleh para graduan dapat menyumbang kepada peningkatan produktiviti dan daya saing individu, organisasi dan negara keseluruhannya.

Menyedari kepentingan pendidikan sebagai faktor yang sangat penting kepada pembangunan ekonomi sesebuah negara, maka pelaburan dalam pendidikan merupakan elemen yang sangat penting untuk mencapai kestabilan dan pembangunan ekonomi yang lebih baik sama ada di peringkat domestik dan global (Munir, Wade, & Vickery, 2015; Veselovsky, Gnezdova, Romanova, Kirova, & Idilov, 2015). Perbincangan mengenai pelaburan dalam pendidikan, terutamanya dalam PTV akan diuraikan berdasarkan dua perspektif utama iaitu perspektif global dan perspektif Malaysia.

1.2.1 Pelaburan dalam pendidikan teknik dan vokasional berdasarkan perspektif global

Pelaburan dalam pendidikan merupakan isu penting yang diberi penekanan dalam pentadbiran sesebuah negara. Kemampuan sesebuah negara menguruskan pelaburan dalam pendidikan secara cekap dan berkesan dapat memberi kesan yang positif kepada masyarakat, organisasi dan juga kepada negara secara keseluruhannya. Ia diperoleh melalui penghasilan modal insan yang berkualiti (Mansour & Dean, 2016; Pinheiro & Pillay, 2016; Truong, Laura, & Shaw, 2018; Vidyullatha, Usha, & Reddy, 2016). Oleh sebab itu, kajian tentang pelaburan dalam pendidikan telah menjadi topik penting dalam bidang pendidikan (Buasawan, 2018; Wright & Horta, 2018), ekonomi (Abdul Malik, Danquah, & Quartey, 2017; Johnes, Freguglia, Spricigo, & Aggarwal, 2016) dan pengurusan sumber manusia (Muhammad Ali & Aamir, 2018; Ramjeawon & Rowley, 2017; Veselovsky et al., 2015).

Modal insan dilihat sebagai aset terpenting dalam pembangunan ekonomi sesebuah negara. Oleh sebab itu, pelaburan dalam pendidikan, khususnya dalam PTV untuk

melahirkan modal insan yang kompeten telah menjadi agenda utama bagi semua negara (Ishengoma & Vaaland, 2016; Sharma, 2014; Subramaniam, Nankervis, & Chan, 2013). Fenomena ini semakin mendapat perhatian daripada penyelidik, pakar-pakar sumber manusia, penyedia latihan dan pembuat dasar di negara-negara Barat dan juga di negara-negara Asia termasuk Malaysia. Kepesatan perkembangan ekonomi dunia dalam era ekonomi berasaskan pengetahuan (k-ekonomi) telah mendorong kepada transformasi dalam PTV supaya menjadi lebih berdaya saing, fleksibel, dan bersesuaian dengan keperluan semasa industri moden (Alagaraja & Arthur-Mensah, 2013; Mok & Han, 2016). Oleh itu, kejayaan membangunkan ekonomi sesebuah negara bergantung kepada kualiti modal insan yang dimiliki oleh sesebuah negara. Merujuk kepada Kamaruddin (2010), kualiti modal insan dapat diukur dengan menggunakan formula seperti berikut:

L^* : Buruh yang berkualiti (efektif)

W : Kadar upah nilai min

L : Bilangan guna tenaga mengikut pencapaian pendidikan

Perbincangan tentang kepentingan PTV dalam pendidikan secara formal bermula pada awal abad ke-19 di negara-negara Eropah (Wollschlager & Reuter-Kumpmann, 2004). Pada ketika itu, PTV lebih menjurus kepada usaha untuk menangani masalah keciciran pelajar daripada sistem persekolahan arus perdana. Golongan pelajar yang tercicir ini diberi latihan dalam bidang pertukangan kayu dan perlombongan. Pendekatan ini dilihat sebagai satu usaha untuk memberi pendidikan alternatif kepada pelajar yang tercicir daripada sistem

persekolahan supaya pelajar tersebut juga dapat menyumbang kepada pembangunan diri dan masyarakat (Dougherty & Lombardi, 2016).

Kaedah pelaksanaan PTV pada peringkat awal adalah berdasarkan kepada tiga model utama, iaitu Model Pasaran Liberal, Model Kawalan Kerajaan dan Model Dwi Korporat. Ketiga-tiga model ini dikenali sebagai Model PTV klasik (Croke, 2017; Wollschläger & Reuter-Kumpmann, 2004). Dalam konteks Model Pasaran Liberal, pelaksanaan PTV dilihat sebagai satu strategi untuk melahirkan pekerja yang dapat memenuhi keperluan industri dalam pasaran bebas berdasarkan kepada perhubungan di antara pekerja (pelatih), modal (organisasi) dan pendidikan (PTV). Dalam model ini, program latihan yang dilaksanakan adalah tidak seragam. Hal ini kerana, ia direka bentuk dan dijalankan berdasarkan keperluan organisasi penyedia latihan secara individu tanpa kawalan daripada mana-mana pihak termasuk kerajaan. Keadaan ini mewujudkan ketidakseragaman dalam PTV. Dari segi pembiayaan, kos PTV ditanggung sendiri oleh individu yang mengikuti latihan (Borbély-Pecze & Hutchinson, 2016; Croke, 2017).

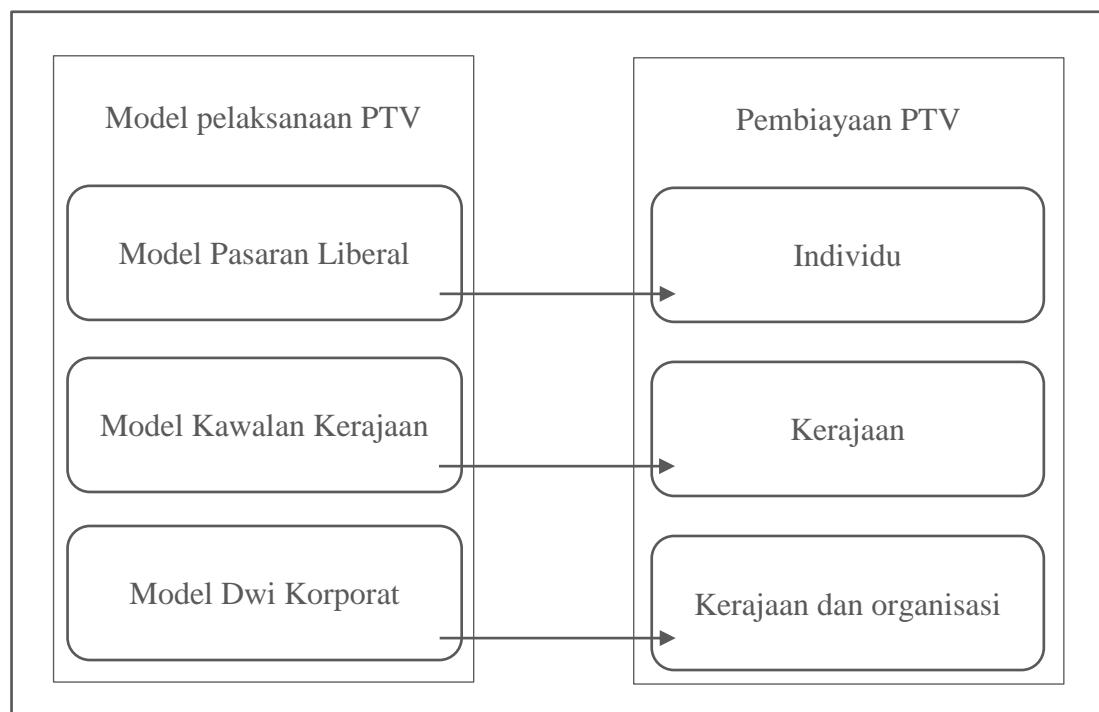
Manakala, berdasarkan Model Kawalan Kerajaan pula, pelaksanaan PTV merupakan satu langkah untuk meningkatkan kompetensi pekerja (pelatih) melalui perhubungan di antara modal (organisasi) dan pekerja (pelatih). Menurut model ini, keperluan latihan adalah berdasarkan keperluan industri semasa. Program PTV ditentukan dan direka bentuk secara bersama di antara pihak industri dan pihak kerajaan. Kaedah ini dilakukan adalah untuk menjamin kualiti PTV supaya ia dapat memberi kemahiran asas kepada pelatih sesuai dengan keperluan industri. Dalam model ini, kos latihan dibiayai oleh kerajaan dengan menggunakan wang yang diperoleh melalui hasil potongan levi yang dikenakan kepada organisasi (Borbély-Pecze & Hutchinson, 2016; Croke, 2017).

Seterusnya, dalam Model Dwi Korporat, PTV diasingkan daripada sistem pendidikan arus perdana. Sistem PTV dibentuk berdasarkan struktur dan peraturan yang tersendiri untuk memenuhi keperluan negara dan industri secara bersama. Berdasarkan model ini, PTV merupakan satu strategi untuk mengurus dan meningkatkan tahap kompetensi pekerja (pelatih). Objektif strategi ini adalah untuk merapatkan jurang perbezaan di antara kemahiran yang dimiliki oleh pelatih PTV dengan tahap kemahiran sebenar yang diperlukan oleh industri. Institusi PTV dibiayai sepenuhnya oleh kerajaan dengan menggunakan dana kerajaan tanpa melibatkan industri. Sebaliknya, bagi pelatih yang mendapatkan PTV di industri, mereka dibiayai oleh pengusaha industri tersebut. Dalam konteks ini, pihak kerajaan memberi pengecualian cukai kepada industri sebagai galakan dan bayaran balik kos yang ditanggung untuk melatih pelajar (Croke, 2017; Wollschlager & Reuter-Kumpmann, 2004).

Rajah 1.1 menunjukkan ringkasan bagi ketiga-tiga model dalam PTV klasik di atas.

Rajah 1.1. Model Pelaksanaan PTV Klasik. Diadaptasi dari Croke (2017) dan Wollschläger dan Reuter-Kumpmann (2004).

Walaupun, ketiga-tiga strategi pembiayaan PTV yang digunakan sebelum ini berupaya melahirkan pekerja mahir, namun ia masih tidak mampu untuk memenuhi keperluan industri dan mengatasi masalah pengangguran yang masih tinggi (Ekpenyong & Edokpolor, 2016; Wollschlager & Reuter-Kumpmann, 2004). Keadaan ini telah memberi kesan negatif kepada industri dan taraf hidup masyarakat secara umumnya (Dougherty & Lombardi, 2016; Wollschlager & Reuter-Kumpmann, 2004). Hal ini kerana industri telah mengalami perubahan yang drastik dalam cara pengurusan dan operasinya. Industri terpaksa mengikut perubahan semasa demi untuk menjamin peningkatan produktiviti, peningkatan daya saing dan untuk terus kekal relevan dalam pasaran tanpa sempadan. Sehubungan itu, kaedah pembiayaan PTV telah berubah untuk mencapai objektif bagi melahirkan lebih ramai pekerja mahir yang berkualiti tinggi supaya dapat memenuhi keperluan industri (Usman & Tasmin, 2015; Wollschlager & Reuter-Kumpmann, 2004).

Kelemahan dalam kaedah pembiayaan PTV terdahulu telah mendorong pentadbiran negara-negara Eropah untuk menambah baik pelaksanaan PTV. Penambahbaikan yang dilakukan adalah untuk mengatasi masalah kekurangan pekerja mahir, mengurangkan kadar pengangguran dan meningkatkan taraf hidup masyarakat (Imdorf, Sacchi, Wohlgemuth, Cortesi, & Schoch, 2014; Meyer, 2009; Wollschlager & Reuter-Kumpmann, 2004). Pendekatan yang dilakukan untuk mencapai objektif ini adalah melalui pemantapan kaedah pembiayaan PTV oleh pihak kerajaan (Akoojee, 2016; Wollschlager & Reuter-Kumpmann, 2004). Sehubungan itu, bermula pada tahun 1970-an, kepentingan PTV telah diberi perhatian yang lebih khusus. Dalam era ini, telah timbul kesedaran bahawa PTV bukan lagi dianggap sebagai pendidikan alternatif kepada pelajar yang tercicir dan/atau satu pendekatan yang terpisah daripada pendidikan arus perdana. Keadaan ini telah mendorong kepada usaha memartabatkan PTV setaraf dengan pendidikan arus perdana.

Sehubungan itu, kebanyakan sarjana dalam bidang pendidikan telah mula melakukan perubahan paradigma yang bukan sahaja menumpukan kepada aspek pendidikan akademik dan prestasi ekonomi sahaja tetapi juga memberi penekanan kepada aspek pembangunan modal insan secara lebih holistik (Wollschlager & Reuter-Kumpmann, 2004). Fenomena ini telah menyebabkan pelaburan dalam PTV telah menjadi isu penting dalam bidang pendidikan (Deissinger & Gonon, 2016; Farashah, 2013; Waters et al., 2015) serta latihan dan pembangunan (Cervai et al., 2013; Nana Arthur-Mensah, 2013; Nkirina, 2010).

Secara umumnya, pelaburan dalam PTV dapat diperjelaskan melalui dua perspektif utama iaitu perspektif individu dan perspektif kerajaan. Berdasarkan perspektif individu, pelaburan dalam PTV sering kali dilihat sebagai perbelanjaan yang dikeluarkan oleh individu untuk melengkapkan diri dengan pengetahuan dan kemahiran untuk membolehkan individu tersebut mendapatkan pekerjaan (Alagaraja & Githens, 2016; Brown, Brown & Lene, 2015; Majumdar & Teaero, 2015). Manakala, berdasarkan perspektif kerajaan, pelaburan dalam PTV ditafsirkan sebagai perbelanjaan yang dikeluarkan oleh kerajaan untuk melahirkan pekerja mahir supaya dapat memenuhi keperluan industri dan merangsang perkembangan ekonomi negara (Alagaraja & Arthur-Mensah, 2013; Alagaraja, Kotamraju, & Kim, 2014; Bateman, Brown, & Uera, 2015; Maglen, Wall, & Rokovunisei, 2015).

Penelitian yang mendalam terhadap kajian-kajian literatur terkini tentang pelaburan dalam pendidikan oleh kerajaan menunjukkan bahawa pelaburan kerajaan dalam PTV dapat dibahagikan kepada dua komponen utama iaitu perbelanjaan mengurus dan perbelanjaan pembangunan (Bateman, Cassity, & Fangalasuu, 2015; Horne, Ngangan, Tavil-Melachon, & Brown, 2015; Lee & Ogawa, 2016; Majumdar & Teaero, 2015). Merujuk kepada kebanyakan pengkaji seperti Bateman et al. (2015) dan Horne et al. (2015) perbelanjaan

mengurus didefinisikan sebagai segala perbelanjaan yang dilakukan secara berulang untuk memastikan aktiviti dan program PTV dapat dijalankan secara berterusan, cekap dan berkesan. Contohnya, pembayaran gaji tenaga pengajar, pemberian subsidi, pemberian biasiswa kepada pelajar, pembayaran kos utiliti dan pembelian peralatan bantuan pengajaran. Manakala perbelanjaan pembangunan pula merujuk kepada segala perbelanjaan yang dibuat untuk menyediakan kemudahan pembelajaran dan latihan. Contohnya, kos pembinaan bangunan, pembelian kenderaan, kos baik pulih dan ubah suai bangunan (Devkota, Chaulagain, & Bagale, 2016; Jabeen & Faiza, 2015).

Analisis terhadap beberapa kajian terkini tentang pelaburan kerajaan dalam pendidikan mendedahkan bahawa pelaburan kerajaan dalam PTV mempunyai hubungan yang positif dengan kemahiran kebolehpasaran graduan PTV (Bateman, Brown, et al., 2015; Bateman, Cassity, et al., 2015; Brown et al., 2015; Department of Education and Training, 2016; Diaconu, 2014; European Commission, 2014; Horne et al., 2015; Maglen et al., 2015; Majumdar & Teaero, 2015). Analisis yang lebih mendalam mendapati bahawa pelaburan kerajaan dalam PTV berupaya meningkatkan tahap pengetahuan (Alagaraja et.al, 2014; Faruque, Md Ramjan & Khan, 2015; Zeti, Affero, Nadzri & Noorazman, 2018), keupayaan mengaplikasi kemahiran (Alagaraja & Arthur-Mensah, 2014; Bijl & Taylor, 2016; Engelbrecht, Spencer & Bijl, 2017), efikasi kendiri (Edokpolor & Omiunu,, 2018; Etuk & Usoro, 2016; Tahira, Maizam, Mohd Jahaya & Zainal Abidin, 2014), metakognisi (Lasonen, 2010; Purnamawati, 2011; Purnamawati & Saliruddin, 2017) dan kemahiran insaniah (Ayuni Madarina, 2018; Buli & Wasihun, 2015; Md Abu, 2014; & Murgor, 2013).

Keupayaan kerajaan menyediakan peruntukan pelaburan kewangan yang mencukupi dalam PTV dan dilengkapkan dengan kaedah pengurusan kewangan yang cekap

dan berkesan berupaya merealisasikan objektif pelaburan kerajaan dalam PTV untuk melahirkan modal insan berkualiti, meningkatkan pertumbuhan ekonomi negara dan meningkatkan daya saing negara di peringkat global (Affero & Norhasni, 2014; Hutton & Dixon, 2016; Pinheiro & Pillay, 2016; Tomé & Goyal, 2015). Seterusnya, keadaan ini dapat merealisasikan wawasan negara untuk menjadi negara maju dan berpendapatan tinggi (Mohd Yusri & Aziz, 2014).

1.2.2 Pelaburan dalam pendidikan teknik dan vokasional dalam perspektif Malaysia

Perkembangan PTV di Malaysia mula dikesan sejak sebelum negara mencapai kemerdekaan lagi. Pada peringkat awal pengenalan PTV, ia lebih tertumpu pada usaha untuk memberi

latihan asas kepada golongan belia. Menurut Mohamad Sattar, Zool Hilmi, Norzaini, & Rose Amnah (2015) pada peringkat ini, latihan yang diberikan adalah tertumpu pada kemahiran pertukangan kayu, membaiki mesin, pendawaian elektrik dan pembinaan bangunan. Walau bagaimanapun, didapati bahawa pada peringkat awal pengenalan PTV, program PTV lebih tertumpu pada usaha melengkapkan pelatih dengan kemahiran teras (kemahiran teknikal) sahaja dan kurang memberi penekanan kepada kemahiran insaniah (pembentukan sahsiah diri yang berkualiti). Selepas negara mencapai kemerdekaan, PTV terus berkembang dan berlakunya transformasi. Terdapat dua objektif utama inisiatif pemerkasaan PTV yang dilaksanakan oleh kerajaan iaitu: (a) untuk melahirkan pekerja berkemahiran tinggi (modal insan yang berkualiti) yang dapat memenuhi keperluan industri, dan (b) untuk meningkatkan daya saing negara dalam menghadapi ledakan perkembangan ekonomi dunia kesan daripada globalisasi (Affero & Norhasni, 2014; Mustapha, 2013).

Malaysia adalah sebuah negara yang pesat membangun dan sedang menyasarkan untuk menjadi sebuah negara maju dan berpendapatan tinggi. Dalam usaha merealisasikan hasrat ini, pihak kerajaan perlu melakukan perancangan untuk menyesuaikan struktur ekonomi negara dengan struktur ekonomi dunia yang berasaskan pengetahuan (k-ekonomi). Isu ini adalah sangat penting untuk memastikan peningkatan produktiviti dan daya saing negara dalam menghadapi cabaran ketidaktentuan ekonomi dalam era globalisasi dan revolusi perindustrian 4.0 yang sedang melanda di dunia kini (Chandran & Rasiah, 2013; Jomo, 2016; Stromquist & Monkman, 2014). Menurut Asongu & Tchamyou, (2016), Stamou (2017) dan Yagoub (2017), k-ekonomi merujuk kepada keupayaan pekerja menggunakan ilmu pengetahuan dan kemahiran untuk memberi nilai tambah dalam proses pengeluaran (dari segi peningkatan kuantiti dan/atau kualiti barang dan/atau perkhidmatan) yang dikeluarkan. Seterusnya, keadaan ini berupaya meningkatkan produktiviti dan daya saing negara dalam persekitaran ekonomi global.

Sehubungan dengan itu, PTV dilihat sebagai satu mekanisma penting untuk mencapai visi negara. Oleh itu, pelaburan kerajaan dalam PTV dilihat sebagai elemen yang sangat penting untuk melahirkan pekerja yang kompeten (berkemahiran tinggi, berpengetahuan tinggi dan mempunyai ciri-ciri individu yang berkualiti tinggi) supaya dapat menyokong strategi dan matlamat negara untuk menjadi negara maju dan berpendapatan tinggi (Mohd Yusof, Seri Bunian, & Abdul Hamid, 2015; Mustapha, 2013; Norsmah Othman, 2015). Negara amat memerlukan pekerja yang kompeten selaras dengan keperluan industri moden (Affero & Norhasni, 2014; Alagaraja et al., 2014; Ridzwan, Ruhizan, & Mohammad Sattar, 2014). Selain itu, untuk memastikan pembangunan ekonomi negara dapat bergerak seiring dengan kepesatan perkembangan ekonomi dunia (Norhasni, 2014; Ruzman et al., 2014; Sharifah Nurulhuda, Abd Aziz, & Azman, 2014).

Sehubungan itu, agenda memperkasakan PTV telah menjadi salah satu perkara penting dalam strategi pembangunan negara. Berdasarkan Rancangan Malaysia ke 11, 2016-2020 (RMK-11), dalam perkara ke 5, penekanan telah diberikan kepada inisiatif untuk meningkatkan pembangunan modal insan untuk menjadikan negara Malaysia sebagai sebuah negara maju. Inisiatif ini berdasarkan kepada 5 strategi penting iaitu: pertama, pewujudan lebih banyak peluang pekerjaan dan mengekalkan guna tenaga buruh. Kedua, penambahbaikan perundangan dan institusi bagi mentransformasikan pasaran buruh. Ketiga, pengaruh perdanaan dan peluasan akses kepada program PTV yang berkualiti. Keempat, peningkatan kemahiran tenaga kerja melalui pembelajaran sepanjang hayat. Kelima, penambahbaikan penyampaian pendidikan melalui peningkatan akses dan pendidikan berkualiti (Rancangan Malaysia ke-11, 2016).

Melalui RMK-11, disasarkan bahawa sebanyak 1.5 juta peluang pekerjaan bakal diwujudkan dalam pelbagai sektor pekerjaan. Daripada jumlah tersebut, sebanyak 60 peratus daripadanya memerlukan pekerja mahir dan pekerja separa mahir yang memiliki kelulusan dalam PTV (Rancangan Malaysia ke-11, 2016). Menyedari keperluan dan kepentingan PTV sebagai elemen penting untuk mencapai status negara maju dan berpendapatan tinggi, Kementerian Pendidikan Malaysia (KPM) telah merangka dan melaksanakan Pelan Transformasi Pendidikan Vokasional (PTPV) mulai tahun 2012. Ia telah di perhebatkan lagi apabila dijadikan sebagai salah satu aspirasi dalam sistem pendidikan negara iaitu akses kepada pendidikan yang berkualiti dalam Pelan Pembangunan Pendidikan Malaysia (PPPM) 2013 – 2025 (Bahagian Pendidikan Teknik dan Vokasional, 2013).

KPM melalui Bahagian Pendidikan Teknik dan Vokasional (BPTV) telah menggariskan tiga strategi utama untuk mencapai objektif PTV: pertama, memastikan

pelaksanaan dan kemajuan PTV pada peringkat sekolah di dalam negara dengan menyediakan peluang kepada semua pelajar yang cenderung kepada bidang PTV. Kedua, mengurangkan masalah keciciran dalam kalangan pelajar. Ketiga, menyediakan peluang kepada semua pelajar untuk mengikuti pengajian dalam bidang PTV (Bahagian Pendidikan Teknik dan Vokasional, 2013; Norhafizah, 2014). Agenda memperkasakan PTV telah dilaksanakan dengan memperkenalkan Pendidikan Asas Vokasional (PAV) serta menaik taraf Sekolah Menengah Vokasional (SMV) kepada Kolej Vokasional (KV). KPM juga telah melakukan semakan menyeluruh terhadap kurikulum sedia ada, menggunakan kaedah penilaian dan pentaksiran baharu, menambah baik kemahiran guru dan memperkuuhkan hubungan kerjasama dengan industri (Bahagian Pendidikan Teknik dan Vokasional, 2013).

Bagi meluaskan akses kepada pendidikan vokasional, sebanyak 80 buah Sekolah

Menengah Vokasional (SMV) telah di naik taraf sebagai Kolej Vokasional (KV) dan 85 buah SMK telah dipilih untuk menjalankan Pendidikan Asas Vokasional (PAV). KPM juga telah menjalankan Program Vokasional Menengah Atas (PVMA) iaitu dengan memperkasakan Mata Pelajaran Vokasional mulai tahun 2016 di 404 buah Sekolah Menengah Kebangsaan terpilih yang sedang mengikuti mata pelajaran vokasional (MPV). Di samping itu, KPM juga bekerjasama dengan Institut Latihan Kemahiran Awam (ILKA) dan Institut Latihan Kemahiran Swasta (ILKS) melalui Program *buying places*. Melalui program ini, ILKA dan ILKS terlibat bersama-sama berusaha menjayakan pelaksanaan PTV di institusi masing-masing. Kerjasama ini telah berjaya meningkatkan kualiti PTV di negara ini dengan mendapat pengiktirafan daripada pihak industri (Bahagian Pendidikan Teknik dan Vokasional, 2013).

Menurut Laporan Awal PPPM 2013-2025, inisiatif menambah baik kualiti PTV dan peluasan akses PTV kepada semua golongan sasaran menunjukkan bahawa kerajaan memberi komitmen yang kuat kepada PTV seperti mana yang dilakukan terhadap sektor pendidikan tinggi arus perdana negara. Oleh itu, transformasi dalam bidang PTV merupakan langkah terbaik bagi melahirkan graduan yang cemerlang secara seimbang dari segi akademik, kemahiran dan pembentukan sahsiah diri yang berkualiti. Pada masa yang sama, keyakinan pihak industri terhadap graduan PTV juga meningkat kerana dapat melihat kesediaan dan keupayaan mereka dalam bidang pekerjaan (Affero & Norhasni, 2014; Cheong & Lee, 2016; Zool Hilmi, Mohamad Sattar, & Norzaini, 2014). Buktinya, kenyataan yang dikeluarkan oleh Bahagian Pendidikan Teknik dan Vokasional (BPTV) menunjukkan bahawa 93% graduan kohort pertama yang menamatkan pengajian pada tahun 2016 di Kolej Vokasional Shah Alam telah mendapat pekerjaan dalam bidang masing-masing (Bahagian

Dalam konteks pendidikan teknik dan vokasional bidang pertanian, KPM telah menubuhkan lima buah kolej vokasional iaitu Kolej Vokasional Dato Lela Maharaja Rembau, Kolej Vokasional Pertanian Chenor, Kolej Vokasional Pertanian Teluk Intan, Kolej Vokasional Pertanian Lahad Datu dan Kolej Vokasional Pertanian Pasir Puteh. Pada masa kini, kolej vokasional pertanian menawarkan sebelas kursus. Kursus-kursus tersebut ialah Agroindustri Tanaman, Agroindustri Ternakan Ruminan, Agroindustri Ternakan Poltri, Herba, Akuakultur, Mekanisasi Agro, Hortikultur, Lanskap, Pemprosesan Hasil Pertanian, Florikultur dan Bioteknologi (Bahagian Pendidikan Teknik dan Vokasional, 2017).

Berpegang kepada hujah bahawa kemajuan sektor pendidikan yang juga termasuk PTV banyak membantu kemajuan ekonomi dan sosial, kebanyakan negara termasuk

Malaysia turut memberikan tumpuan sepenuhnya kepada sektor ini. Oleh kerana itu, perbelanjaan kerajaan Malaysia dalam sektor pendidikan turut meningkat setiap tahun dan didapati sebanyak 30 peratus daripada keseluruhan belanjawan tahunan diperuntukkan bagi pendidikan, iaitu 5 peratus daripada jumlah pendapatan negara (Belanjawan Negara, 2016). Hal ini adalah bagi memastikan semua rakyat di negara ini mendapat peluang pendidikan yang sempurna dan dapat melahirkan lebih ramai pekerja yang berkemahiran tinggi untuk memenuhi keperluan industri.

Dalam konteks kajian ini, pelaburan kerajaan dalam PTV dapat dibahagikan kepada dua jenis iaitu perbelanjaan mengurus dan perbelanjaan pembangunan. Perbelanjaan mengurus dikategorikan sebagai perbelanjaan kurang produktif, tetapi ia merupakan perbelanjaan yang sangat penting. Perbelanjaan mengurus merupakan perbelanjaan bagi aktiviti-aktiviti harian yang berulang-ulang dan berterusan. Perbelanjaan mengurus ini terdiri daripada pembayaran gaji tenaga pengajar dan petugas, pemberian biasiswa dan bantuan pelajaran kepada pelajar, pengurusan kolej, pembelian aset dan alatan pembelajaran, pemberian subsidi, bayaran pencen dan lain-lain ganjaran (Bateman et al., 2015; Horne et al., 2015). Seterusnya, perbelanjaan pembangunan pula dikategorikan sebagai perbelanjaan produktif. Perbelanjaan ini terdiri daripada perbelanjaan kos pembinaan dan penambahbaikan infrastruktur seperti bangunan kolej, jalan raya, bengkel, makmal, dewan dan pembelian kenderaan (Devkota et al., 2016; Jabeen & Faiza, 2015).

Berdasarkan laporan belanjawan negara 2014 hingga 2018, didapati bahawa kerajaan telah memperuntukkan sejumlah pelaburan yang sangat besar kepada sektor pendidikan. Jumlah peruntukan kerajaan dalam sektor pendidikan secara umumnya menunjukkan peningkatan yang ketara iaitu sebanyak RM54.6 billion bagi tahun 2014 kepada RM61.6

billion bagi tahun 2018 (Bajet 2014, 2014; Bajet 2015, 2015; Bajet 2016, 2016; Bajet 2017, 2017; Bajet 2018, 2018; Perangkaan Pendidikan Malaysia 2014, 2015; Perangkaan Pendidikan Malaysia 2015, 2016; Perangkaan Pendidikan Malaysia 2016, 2017; Perangkaan Pendidikan Malaysia 2017, 2018). Jumlah ini menunjukkan peningkatan sebanyak RM7 billion.

Selain itu, kerajaan juga dilihat turut memberi penekanan kepada sektor PTV negara. Berdasarkan belanjawan negara 2014 hingga 2018, didapati bahawa kerajaan telah memberi peruntukan sebanyak RM708 juta bagi tahun 2014. Jumlah peruntukan ini telah ditambah sebanyak 90.6% menjadi RM1.350 billion bagi tahun 2015 dan 76.8% menjadi RM5.815 billion bagi tahun 2016. Walau bagaimanapun peruntukan kerajaan bagi tahun 2017 telah dikurangkan sebanyak 10.3% menjadi RM5.270 billion dan bagi tahun 2018 juga telah dikurangkan sebanyak 7.5% menjadi RM4.904 billion (Bajet 2014, 2014; Bajet 2015, 2015; Bajet 2016, 2016; Bajet 2017, 2017; Bajet 2018, 2018; Perangkaan Pendidikan Malaysia 2014, 2015; Perangkaan Pendidikan Malaysia 2015, 2016; Perangkaan Pendidikan Malaysia 2016, 2017; Perangkaan Pendidikan Malaysia 2017, 2018). Keadaan ini membuktikan bahawa kerajaan sangat memberi penekanan kepada perkembangan PTV di negara ini untuk melahirkan pekerja yang berkemahiran tinggi. Jadual 1.2 menunjukkan ringkasan pelaburan kerajaan dalam sektor pendidikan secara umum dan pelaburan kerajaan dalam PTV antara tahun 2014 hingga 2018.

Jadual 1.2

Peruntukan Kerajaan Dalam Sektor Pendidikan dan PTV Antara Tahun 2014 – 2018

Tahun	Peruntukan Kerajaan Dalam Sektor	Peruntukan Kerajaan Dalam
	Pendidikan	PTV
2014	RM54.6 billion	RM708 juta
2015	RM56 billion	RM1.350 billion
2016	RM41.3 billion	RM5.815 billion
2017	RM58.7 billion	RM5.270 billion
2018	RM61.6 billion	RM4.904 billion

(Sumber: Bajet 2014 (2014), Bajet 2015 (2015), Bajet 2016 (2016), Bajet 2017 (2017), Bajet 2018 (2018), Perangkaan Pendidikan Malaysia 2014 (2015), Perangkaan Pendidikan Malaysia 2015 (2016), Perangkaan Pendidikan Malaysia 2016 (2017), Perangkaan Pendidikan Malaysia 2017 (2018)).

Pengurusan pelaburan kerajaan dalam PTV perlu dilakukan secara cekap dan berkesan untuk memastikan objektif pelaksanaan PTV dapat dicapai. Sehubungan dengan itu, pengurusan pelaburan kerajaan dilakukan berdasarkan dua komponen penting iaitu perbelanjaan mengurus dan perbelanjaan pembangunan. Berdasarkan belanjawan negara dari tahun 2014 hingga 2018 didapati bahawa perbelanjaan kerajaan dalam PTV lebih banyak digunakan untuk perbelanjaan mengurus berbanding perbelanjaan pembangunan iaitu 74.9% bagi tahun 2014, 88.8% bagi tahun 2015, 88.5% bagi tahun 2016, 87.3% bagi tahun 2017 dan 86.7% bagi tahun 2018 (Bajet 2014, 2014; Bajet 2015, 2015; Bajet 2016, 2016; Bajet 2017, 2017; Bajet 2018, 2018; Perangkaan Pendidikan Malaysia 2014, 2015; Perangkaan Pendidikan Malaysia 2015, 2016; Perangkaan Pendidikan Malaysia 2016, 2017; Perangkaan Pendidikan Malaysia 2017, 2018). Jadual 1.3 menunjukkan ringkasan pelaburan

kerajaan dalam PTV (perbelanjaan mengurus dan perbelanjaan pembangunan antara tahun 2014 hingga 2018.

Jadual 1.3

Pelaburan Kerajaan Dalam PTV (Perbelanjaan Mengurus dan Perbelanjaan Pembangunan) Antara Tahun 2014 – 2018

Tahun	Perbelanjaan Mengurus	Perbelanjaan Pembangunan
2014	RM530 juta	RM178 juta
2015	RM1.200 billion	RM150 juta
2016	RM5.150 billion	RM665 juta
2017	RM4.600 billion	RM670 juta
2018	RM4.250 billion	RM654 juta

(Sumber: Bajet 2014 (2014), Bajet 2015 (2015), Bajet 2016 (2016), Bajet 2017 (2017), Bajet 2018 (2018), Perangkaan Pendidikan Malaysia 2014 (2015), Perangkaan Pendidikan Malaysia 2015 (2016), Perangkaan Pendidikan Malaysia 2016 (2017), Perangkaan Pendidikan Malaysia 2017 (2018).

Walaupun dilihat perbelanjaan pembangunan diberi peruntukan yang lebih rendah, namun kerajaan masih meneruskan agenda PTV negara melalui pembinaan dan pembukaan kolej-kolej vokasional serta menaiktarafkan sekolah vokasional menjadi kolej vokasional. Langkah ini adalah selaras dengan matlamat negara untuk menjadi negara maju berpendapatan tinggi melalui penghasilan pekerja yang berkemahiran tinggi.

Kesimpulannya, kerajaan Malaysia melalui KPM menyedari bahawa pelaburan dalam pendidikan terutamanya PTV mempunyai pengaruh yang sangat signifikan terhadap kebolehpasaran graduan (Kementerian Pengajian Tinggi Malaysia, 2010). Berdasarkan

kepada peranan dan kepentingan pelaburan kerajaan dalam PTV, kerajaan amat memerlukan kaedah dan komponen pelaburan dalam PTV yang cekap dan berkesan supaya pelaburan yang dibuat menghasilkan faedah dan manfaat yang selaras dengan wawasan negara. Dalam konteks kajian ini, pengkaji menjalankan kajian ke atas graduan diploma KV pertanian bagi mengetahui sejauh mana kemahiran kebolehpasaran yang ada pada diri mereka setelah kerajaan mengeluarkan perbelanjaan yang besar untuk keperluan pembelajaran mereka. Keupayaan melaksanakan pelaburan secara cekap dan berkesan mampu merealisasikan matlamat graduan untuk mendapat dan berjaya dalam pekerjaan, mencapai objektif pelaburan yang dibuat oleh kerajaan dan menjayakan misi strategik negara menjadi negara maju dan berpendapatan tinggi pada tahun 2020.

Isu kebolehpasaran graduan KV merupakan isu penting dalam PTV di negara ini (Ridzwan & Mohamed Nor Azhari, 2016; Zaliza & Arasinah, 2017; Zaliza, Mohd Shazielan, Azlina, Abu Bakar & Faizah, 2018). Bagi menangani isu ini, kerajaan Malaysia telah memperuntukkan jumlah pelaburan yang besar setiap tahun dalam PTV. Walau bagimanapun, kemahiran kebolehpasaran graduan KV masih pada tahap rendah dan keadaan ini menyebabkan kadar pengangguran dalam kalangan graduan PTV masih tinggi (Dian Indrayani, Umi Asma', Hana Yasmein, & Mohd Ridzwan, 2015; Zaliza, Mohd Safarin, & Ridzwan, 2014). Berdasarkan kajian yang dilakukan oleh Zaliza, Arasinah, Kiong dan Mohd Hasni (2016) menunjukkan bahawa seramai 80,000 graduan daripada pendidikan teknik dan vokasional di negara ini masih gagal mendapatkan pekerjaan akibat daripada kekurangan kemahiran kebolehpasaran.

Jumlah peruntukan pelaburan yang besar setiap tahun telah dikeluarkan oleh kerajaan untuk meningkatkan kemahiran kebolehpasaran graduan KV supaya sesuai dengan keperluan industri. Graduan yang mempunyai kemahiran kebolehpasaran yang tinggi merupakan aset penting ke arah pembentukan negara yang berpendapatan tinggi (Nor Aziah, Husaina, Abdul Rahman & Nor Anis Intan Aqiah, 2018; Ridzwan & Mohamed Nor Azhari, 2016). Sehubungan itu, adalah sangat penting untuk meningkatkan keberkesanan pelaburan kerajaan dalam PTV bagi meningkatkan kemahiran kebolehpasaran graduan KV. Oleh itu, penelitian terhadap elemen pelaburan kerajaan dalam PTV yang dapat meningkatkan kemahiran kebolehpasaran graduan KV merupakan perkara yang amat penting untuk dijelaskan.

Persoalan ini amat penting untuk diperjelaskan kerana kebanyakan kajian terdahulu mendapati bahawa terdapat jurang antara pelaburan kerajaan dalam PTV dengan tahap kemahiran kebolehpasaran yang dimiliki oleh graduan KV (Kee-Cheok, Hill, Fernandez-Chung & Yin-Ching, 2016; Muhammad Ali, 2019; Muhammad Salman, Mohd Noor, Yasameen, Muhammad & Rabia, 2018). Walaupun sifat perhubungan antara pelaburan kerajaan dalam PTV dengan kemahiran kebolehpasaran graduan KV adalah signifikan, namun peranan pelaburan kerajaan dalam PTV sebagai pemboleh ubah peramal kepada kemahiran kebolehpasaran graduan sangat kurang dibincangkan secara mendalam dalam kajian-kajian lepas (Dania, Ab Rahim, & Shamsiah, 2014; Minde et al., 2015; Sarimah & Dahiru Sale, 2015).

Berdasarkan dapat kajian terdahulu, terdapat tiga faktor utama yang menyebabkan pengabaian peranan pelaburan kerajaan ke atas kemahiran kebolehpasaran graduan. Pertama, menurut Muhammad Hazrul (2012) dan Tham, Ishak, dan Rahmah (2013) wujud hubungan

yang positif antara pelaburan kerajaan untuk meningkatkan kualiti pendidikan dengan kemahiran kebolehpasaran graduan. Walau bagaimanapun, kajian ini melihat kemahiran kebolehpasaran dalam kalangan graduan di institusi pendidikan tinggi awam dan swasta di Malaysia secara umum. Walaupun, kajian ini menunjukkan hubungan yang signifikan, namun ia tidak berupaya memberi gambaran yang lebih khusus berkaitan dengan hubungan antara pelaburan kerajaan dalam PTV pertanian dan kemahiran kebolehpasaran graduan KV pertanian di Malaysia. Sungguhpun dapatan kajian ini adalah penting, namun ia tidak berupaya untuk menerangkan peranan pelaburan kerajaan dalam PTV pertanian sebagai pemboleh ubah peramal yang penting kepada kemahiran kebolehpasaran graduan yang khusus kepada graduan pendidikan KV Pertanian.

Kedua, pembangunan dan kemajuan negara masa kini tidak lagi bergantung semata-

mata kepada modal insan yang berpengetahuan tinggi, tetapi juga kepada yang berkemahiran tinggi (Affero & Norhasni, 2014; Norhasni, 2014). Kelayakan pendidikan yang tinggi bagi menyokong pembangunan pengetahuan dan inovasi, tahap kemahiran yang tinggi dalam bidang teknikal dan profesional, serta paras produktiviti yang tinggi adalah ciri-ciri utama modal insan yang diperlukan untuk mencapai matlamat menjadi negara maju berpendapatan tinggi (Mohd Fauzi & Mohd Khairul Naim, 2012; Norhanishah et al., 2014). Maka di sinilah letaknya kepentingan PTV dalam memainkan peranan penting dalam pembangunan sosial dan ekonomi negara (Mohd Jalil et al., 2015). PTV mampu menambah bekalan modal insan tempatan yang berkemahiran tinggi melalui penyediaan pendidikan dan latihan berkualiti kepada pelajar yang mempunyai kecenderungan dalam bidang teknikal dan vokasional dan mampu memenuhi tuntutan industri (Ahmad et al., 2015; Siti Nor Atiqah et al., 2011). Sungguhpun negara telah melakukan pelaburan yang sangat besar dalam PTV, namun sangat kurang kajian yang dilakukan untuk menilai pulangan pelaburan tersebut terutamanya

terhadap kemahiran kebolehpasaran graduan KV Pertanian (Ahmad et al., 2015; Dzubaidi, Ismail & Sarmidi, 2013). Kebanyakan kajian lepas lebih menjurus kepada menghuraikan ciri-ciri pelaburan dalam PTV secara umum dan tidak mengaitkan hubungan dengan kebolehpasaran graduan. Walaupun penjelasan mengenai ciri-ciri tersebut adalah penting, tetapi ia hanya boleh menerangkan maksud, tujuan, kepentingan dan pendekatan pelaburan dalam pendidikan dan latihan teknikal vokasional secara konseptual sahaja (Spottl, 2013).

Ketiga, kebanyakan kajian terdahulu lebih memberi perhatian terhadap impak pelaburan dalam pendidikan ke atas meningkatkan pengetahuan dan kemahiran graduan serta perkembangan ekonomi (Asri, 2010; Bornemann & Wiedenhofer, 2013; Mohd Fauzi & Mohd Khairul, 2012; Poteliene & Tamasauskiene, 2013). Sebaliknya impak terhadap kebolehpasaran telah kurang diberi perhatian. Walaupun dapatan kajian tersebut menunjukkan hubungan yang signifikan, tetapi ia masih memerlukan penjelasan secara terperinci, iaitu berkaitan dengan aspek keupayaan graduan mendapat pekerjaan dan kebolehan untuk kekal dan membangun dalam pekerjaan yang mereka peroleh berdasarkan kemahiran dan pengetahuan yang diperoleh semasa menuntut di institusi latihan (Bateman, Cassity, et al., 2015; Diaconu, 2014; Maglen et al., 2015).

Berdasarkan keterangan di atas, maka pengkaji merasakan keperluan untuk menjalankan satu kajian tentang pelaburan dalam pendidikan pertanian dan impaknya terhadap kebolehpasaran graduan diploma di Kolej Vokasional.

1.4 Objektif kajian

Kajian ini mempunyai empat objektif utama iaitu:

1. Mengenal pasti tahap kepentingan kemahiran kebolehpasaran yang dimiliki oleh graduan KV Pertanian.
2. Mengenal pasti tahap kepentingan pelaburan kerajaan dalam PTV di KV Pertanian.
3. Menilai impak pelaburan kerajaan ke atas kemahiran kebolehpasaran graduan KV Pertanian.
4. Membangunkan kerangka model kebolehpasaran graduan KV Pertanian.

1.5 Persoalan kajian

Persoalan kajian adalah seperti berikut:

1. Apakah tahap kepentingan kemahiran kebolehpasaran yang dimiliki oleh graduan KV pertanian?
2. Apakah tahap kepentingan pelaburan kerajaan dalam PTV di KV Pertanian?
3. Adakah pelaburan kerajaan memberi impak ke atas kemahiran kebolehpasaran graduan KV Pertanian?
4. Apakah kerangka model kebolehpasaran yang boleh ditentusahkan?

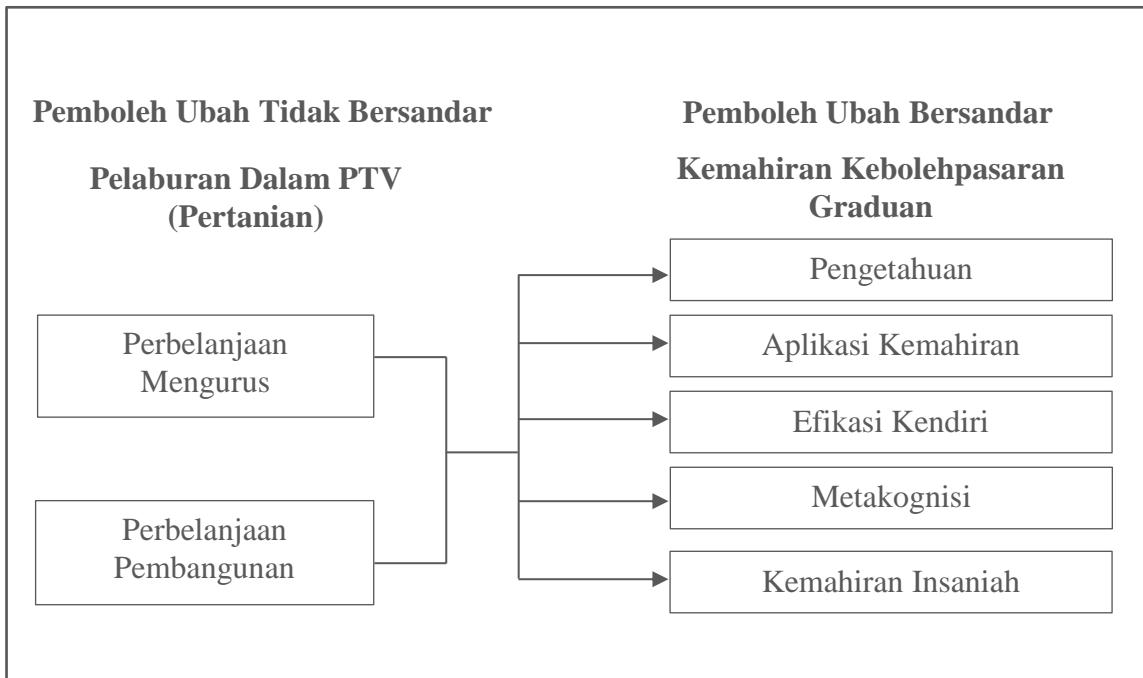

1.6 Kerangka Konseptual kajian

Pembentukan kerangka konseptual kajian ini dibuat berdasarkan kepada saranan daripada tiga teori utama iaitu Teori Pertumbuhan Baru (Lucas, 1988; Romer, 1985), Teori Modal Insan (Romer, 1989; Schultz, 1961) dan Teori Modenisasi (McClelland, 1961) serta sokongan daripada dapatan kajian-kajian empirikal terdahulu. Teori Pertumbuhan Baru menyatakan bahawa penggunaan teknologi merupakan faktor penentu kepada peningkatan produktiviti sesebuah organisasi. Manakala, Teori Modal Insan pula mengetengahkan idea bahawa pekerja yang kompeten (modal insan yang berkualiti) menjadi penggerak utama kepada peningkatan produktiviti dan daya saing organisasi. Selanjutnya, Teori Modenisasi menekankan kepada kepentingan elemen pendidikan untuk melahirkan pekerja yang berkualiti yang dapat menyumbang kepada peningkatan produktiviti dan pembangunan ekonomi sesebuah negara. Idea yang diutarakan oleh teori-teori ini telah mendapat sokongan yang kuat daripada kajian-kajian lepas seperti yang dilakukan oleh Bae (2014), Benneworth (2016), Epuran, Gardan, Gardan dan Tescasiu (2016), Marginson (2015) dan Nielsen dan Holmegaard (2015). Kerangka konseptual kajian ini seperti yang ditunjukkan dalam Rajah 1.2.

Rajah 1.2. Kerangka Konseptual kajian. Diadaptasi daripada Teori Pertumbuhan Baru; Teori Modal Insan; Teori Modenisasi.

1.7 Hipotesis kajian

Hipotesis-hipotesis yang akan diuji dalam kajian ini telah dibentuk berdasarkan bukti-bukti teoretikal (Teori Pertumbuhan Baru, Teori Modal Insan dan Teori Modenisasi) dan bukti-bukti empirikal. Terdapat 10 hipotesis yang akan diuji dalam kajian ini, iaitu:

- H1: Perbelanjaan mengurus mempunyai impak positif terhadap pengetahuan.
- H2: Perbelanjaan pembangunan mempunyai impak positif terhadap pengetahuan.
- H3: Perbelanjaan mengurus mempunyai impak positif terhadap aplikasi kemahiran.
- H4: Perbelanjaan pembangunan mempunyai impak positif terhadap aplikasi kemahiran.
- H5: Perbelanjaan mengurus mempunyai impak positif terhadap efikasi kendiri.

- H6: Perbelanjaan pembangunan mempunyai impak positif terhadap efikasi kendiri.
- H7: Perbelanjaan mengurus mempunyai impak positif terhadap metakognisi.
- H8: Perbelanjaan pembangunan mempunyai impak positif terhadap metakognisi.
- H9: Perbelanjaan mengurus mempunyai impak positif terhadap kemahiran insaniah.
- H10: Perbelanjaan pembangunan mempunyai impak positif terhadap kemahiran insaniah.

1.8 Kepentingan kajian

Kepentingan kajian ini dapat dibahagikan kepada tiga dimensi utama iaitu kepentingan kepada teori, kepentingan kepada kaedah penyelidikan dan kepentingan kepada pengamal.

1.8.1 Kepentingan kepada teori

Kebanyakan kajian lepas menggunakan teori dan model untuk membincangkan tentang perhubungan di antara pelaburan dalam pendidikan dengan kemahiran kebolehpasaran secara umum (Gerstein & Friedman, 2016; Jackson, Lower, & Rudman, 2016; Oketch, 2016; Olufunwa, Waziri, & Joseph, 2013) atau dengan elemen-elemen kemahiran kebolehpasaran secara berasingan (Hasanefendic, Heitor, & Horta, 2016; Smith, Black, & Hooper, 2017; Stevens & Norman, 2016; Tate et al., 2014; Usman, 2016). Keadaan ini tidak sesuai untuk menjelaskan kepentingan pelaburan dalam pendidikan dalam persekitaran pasaran buruh yang semakin kompleks dan selari dengan keperluan organisasi yang beroperasi dalam dunia tanpa sempadan (Glazebrook & Song, 2013; He, 2015; Sauer & Zagler, 2012). Seterusnya, keadaan ini akan mewujudkankekangan dari segi dapatan kajian yang boleh dijadikan

rujukan berkaitan kepentingan pelaburan dalam pendidikan (Glazebrook & Song, 2013; Vila, 2005). Oleh itu, kajian ini dijangkakan mampu menyumbang kepada pemantapan dalam pembentukan teori pelaburan dalam pendidikan.

Selanjutnya, penelitian terhadap kajian literatur mendapati bahawa kebanyakan kajian yang terdahulu cenderung menggunakan teori tertentu sahaja bagi menghuraikan pelaburan dalam pendidikan, seperti teori modal insan, teori pertumbuhan baru, teori neoklasikal (Poteliene & Tamasauskienė, 2013; Psacharopoulos, 2014). Pendekatan ini akan mewujudkan kelemahan dalam dapatan kajian terutamanya apabila teori-teori tersebut diaplikasikan dalam pelbagai bidang dan tahap pendidikan yang berbeza (Tan, 2014). Berdasarkan kelemahan ini, kajian ini akan membentuk model kajian yang menggabungkan beberapa teori bagi membolehkan model kajian ini digunakan dalam konteks bidang dan

0 tahap pendidikan yang pelbagai.

Perpustakaan Tuanku Bainun
Kampus Sultan Abdul Jalil Shah

PustakaTBainun

ptbupsi

1.8.2. Kepentingan kepada kaedah penyelidikan

Kebanyakan kajian terdahulu mengenai pelaburan dalam pendidikan menggunakan data sekunder seperti laporan tahunan, laporan kewangan, laporan ekonomi dan data dalam talian. Walaupun penggunaan data sekunder dapat menjimatkan masa dan wang, namun ia tidak berupaya memberi dapatan kajian yang dapat menggambarkan keadaan sebenar. Keadaan ini kerana, data sekunder merupakan data yang telah diterbitkan dengan maklumat yang telah lepas (Sekaran & Bougie, 2016). Bagi memantapkan dapatan kajian ini, pengkaji menggunakan data primer yang diperoleh melalui pengedaran borang soal selidik kepada

responden. Oleh itu, dapatan kajian ini akan dapat memberi gambaran yang sebenar mengenai impak pelaburan dalam pendidikan.

Berdasarkan perbincangan di atas, penambahbaikan terhadap kaedah penyelidikan dalam kajian ini berupaya mengurangkan *bias* dalam pengumpulan data, serta meningkatkan tahap kesahan dan kebolehpercayaan instrumen kajian. Apabila data dan instrumen kajian berupaya mencapai tahap kualiti yang tinggi, maka ia dapat membantu menghasilkan dapatan kajian yang tepat dan boleh dipercayai.

1.8.3 Kepentingan kepada pengamal

Salah satu agenda terpenting dalam Rancangan Malaysia ke-11 (*Rancangan Malaysia ke-11, 2016*) ialah pembangunan modal insan. Berdasarkan hujah Teori Modal Insan, pendidikan dan latihan merupakan elemen penting yang akan mempertingkatkan produktiviti individu dan masyarakat amnya. Pertumbuhan produktiviti seterusnya menghasilkan impak yang berkualiti tinggi terhadap pertumbuhan ekonomi negara dan akhirnya membantu ke arah pencapaian menjadi sebuah negara maju seperti yang tertulis dalam Wawasan 2020.

Kebanyakan kajian terdahulu menunjukkan pelaburan yang dibuat oleh kerajaan dalam pendidikan umumnya dan dalam PTV khususnya mempunyai pengaruh yang signifikan dalam melahirkan tenaga kerja yang berpengetahuan dan berkemahiran tinggi yang selaras dengan kehendak industri (Alagaraja et al., 2014; Ayuni Madarina, 2018; Engelbrecht, Spencer, & Bijl, 2017). Kemahiran dan pengetahuan yang dimiliki oleh graduan berupaya meningkatkan kebolehpasaran mereka.

Adalah diharapkan hasil penyelidikan ini dapat membantu kerajaan merancang pembiayaan pendidikan teknikal dan vokasional dengan lebih berkesan dan memperoleh pulangan maksimum dari segi pembinaan warga yang berilmu, berpengetahuan tinggi dan berproduktiviti tinggi. Fenomena pengangguran di kalangan graduan juga merupakan cabaran yang dihadapi oleh negara masa kini, dan melalui penganalisaan seperti ini, dijangka dapat mengukur keupayaan sistem pendidikan negara dalam melahirkan tenaga kerja yang berpengetahuan (*k-workers*) berkualiti dan berupaya memenuhi kehendak pasaran buruh negara. Selain daripada itu, hasil penyelidikan ini juga diharapkan dapat membantu pihak kerajaan mengenal pasti komponen-komponen pembiayaan PTV pertanian yang perlu diberi perhatian yang lebih khusus supaya dapat memberi impak yang lebih baik kepada negara.

Seterusnya, hasil penyelidikan ini dapat membantu KPM merancang penambahbaikan kurikulum PTV pertanian bagi memenuhi keperluan tenaga kerja selaras dengan keperluan industri pertanian komersial. Di samping itu, ia juga dapat membantu mengenal pasti elemen-elemen kemahiran kebolehpasaran yang perlu dibekalkan kepada graduan KV Pertanian.

Hasil penyelidikan ini juga berguna kepada pengurusan KV dalam melaksanakan proses pengajaran dan pembelajaran. Ia diharapkan dapat membantu tenaga pengajar untuk mengenal pasti cabaran yang dihadapi dalam usaha mereka mengintegrasikan elemen-elemen kebolehpasaran dalam PTV yang diajar supaya dapat memenuhi kehendak industri.

Bagi pihak industri pula, penyelidikan ini diharap dapat menambahkan kefahaman mereka mengenai elemen-elemen kebolehpasaran yang telah diterapkan oleh KV terhadap graduan. Ini dapat membantu mereka merancang program latihan untuk menambahkan

kemahiran-kemahiran lain yang diperlukan bagi meningkatkan kompetensi pekerja mereka supaya dapat mencapai tahap prestasi yang diharapkan.

Selain daripada itu, hasil penyelidikan ini juga berguna kepada masyarakat, terutamanya kepada individu atau pelajar dalam membuat keputusan untuk melanjutkan pengajian ke peringkat tinggi terutamanya dalam bidang teknik dan vokasional pertanian. Seterusnya, hasil kajian ini juga berguna kepada graduan KV pertanian yang akan menceburi bidang pekerjaan membuat semakan dan penelitian ke atas elemen kebolehpasaran dan juga ciri-ciri kualiti pekerja yang patut mereka miliki sebelum menceburi sesuatu bidang pekerjaan. Usaha ini dapat membantu graduan mendapatkan pekerjaan dengan lebih mudah serta ganjaran upah atau gaji yang setimpal dengan pengetahuan dan kemahiran mereka miliki.

Akhir sekali dapatan penyelidikan ini diharap dapat menyumbangkan idea-idea serta kefahaman pelaburan dalam PTV dan konsep-konsep yang berkaitan dengan kebolehpasaran serta kepentingannya terhadap dunia pendidikan dan pekerjaan masa kini.

1.9 Batasan kajian

Kajian ini dijalankan dengan melibatkan batasan-batasan seperti berikut:

1. Kajian hanya melibatkan pelaburan kerajaan dalam PTV yang hanya meliputi 536 orang graduan diploma dari lima Kolej Vokasional Pertanian.
2. Pemilihan sampel kajian pula adalah terdiri daripada graduan KV Pertanian yang bergraduat pada 2017.

3. Kolej Vokasional Pertanian masih baru diketengahkan di Malaysia. Oleh itu, terdapat sedikit kesukaran untuk pengkaji mendapatkan kajian yang berkaitan dengan pelaburan dalam pendidikan pertanian khususnya kajian di dalam Malaysia.

1.10 Definisi operasional

1.10.1 Pelaburan kerajaan dalam PTV

Pelaburan kerajaan dalam PTV bidang pertanian merujuk kepada jumlah wang yang dilaburkan atau dibelanjakan oleh kerajaan untuk melahirkan modal insan yang berkebolehan, berkemahiran dan berpengetahuan dalam bidang pertanian. Dalam konteks kajian ini, pelaburan kerajaan dalam PTV terdiri daripada dua komponen penting iaitu perbelanjaan mengurus dan perbelanjaan pembangunan. Kedua-dua komponen ini amat penting untuk memastikan aktiviti pembelajaran bidang pertanian dapat dijalankan dengan berkesan bagi melengkapkan graduan KV pertanian dengan kemahiran kebolehpasaran yang sesuai dengan keperluan industri pertanian.

1.10.1.1 Perbelanjaan mengurus

Menurut Aigheyisi (2013), Nor Haslinda (2012) dan Norhasni (2014), perbelanjaan mengurus merupakan perbelanjaan yang dilakukan untuk mendapatkan barang dan perkhidmatan bagi kegunaan aktiviti yang berulang dan berterusan tetapi tidak melibatkan perolehan aset tetap. Dalam konteks kajian ini, perbelanjaan mengurus merujuk kepada

segala perbelanjaan yang dilakukan untuk memastikan bilik kuliah, asrama, perpustakaan, kantin, kemudahan sukan dan rekreasi, keselamatan asrama, dan tenaga pengajar dapat disediakan dengan sempurna dan selesa bagi memastikan aktiviti pembelajaran dapat dilakukan secara berterusan. Walau bagaimanapun, perbelanjaan ini tidak melibatkan pemerolehan aset-aset tetap.

1.10.1.2 Perbelanjaan pembangunan

Merujuk kepada Merino (2012) dan Schiavo-Campo (2017), perbelanjaan Pembangunan dapat ditafsirkan sebagai perbelanjaan modal dan tidak berulang yang dikeluarkan oleh kerajaan untuk menyediakan kemudahan dan infrastruktur. Dalam konteks kajian ini, perbelanjaan pembangunan merujuk kepada segala perbelanjaan yang dilakukan untuk membina, menyedia dan menyenggara bilik kuliah, perpustakaan, kantin, tempat letak kereta dan bilik asrama.

1.10.2 Kemahiran Kebolehpasaran Graduan

Kemahiran kebolehpasaran graduan merujuk kepada kemahiran-kemahiran yang perlu dimiliki oleh seseorang graduan bagi membolehkan graduan mendapatkan pekerjaan, kekal dalam pekerjaan dan berjaya dalam pekerjaan yang diceburi. Dalam konteks kajian ini, kemahiran kebolehpasaran terdiri daripada lima komponen utama iaitu pengetahuan, aplikasi kemahiran, efikasi kendiri, metakognisi, dan kemahiran insaniah.

1.10.2.1 Pengetahuan

Menurut Lehrer (2018), Allen (2018.) dan Whitty (2017) pengetahuan ditakrifkan sebagai pemahaman dan peningkatan kemahiran pelajar akibat daripada aktiviti pembelajaran yang mereka ikuti. Manakala dalam konteks kajian ini, pengetahuan merujuk kepada keupayaan graduan untuk memahami maklumat tentang pertanian yang disampaikan secara bertulis dan lisan, menyampaikan maklumat secara lisan dan bertulis, memberi maklum balas, menjana idea baru, mendapatkan maklumat dari pelbagai sumber, dan mengurus maklumat menggunakan komputer.

1.10.2.2 Aplikasi kemahiran

Aplikasi kemahiran merujuk kepada kemampuan graduan untuk menggunakan kemahiran yang dimiliki dalam menjalankan tugas semasa bekerja (Knight & Yorke, 2004; Stiwe & Alves, 2010). Dalam konteks kajian ini, aplikasi kemahiran merujuk kepada kemampuan graduan KV pertanian menggunakan teknologi baru dalam melaksanakan tugas, menyesuaikan diri dengan perubahan teknologi, menghasilkan idea baru dalam melaksanakan tugas, dan menyenggara teknologi yang digunakan dalam melakukan tugas.

1.10.2.3 Efikasi kendiri

Menurut Stajkovic, Bandura, Locke, Lee dan Sergent (2018), Caldwell dan Hayes (2016), Fort, Jacquet dan Leroy (2011), dan Wirawan dan Bandu (2016) efikasi kendiri merujuk

kepada keyakinan dan kepercayaan individu terhadap kebolehan yang dimiliki untuk menghadapi segala cabaran bagi mencapai kejayaan. Dalam konteks kajian ini, efikasi kendiri merujuk kepada kepercayaan graduan KV pertanian bahawa kemahiran dan pengetahuan tentang pertanian yang mereka miliki berupaya memberi impak yang positif kepada diri mereka dan juga organisasi.

1.10.2.4 Metakognisi

Menurut Chiaburu, Cho, dan Gardner (2015) dan Garrison dan Akyol (2015), metakognisi merupakan keupayaan individu mengawal proses mental dan berupaya menterjemahkan kebolehan mental yang dimiliki kepada kemahiran kerja yang diperlukan. Manakala dalam

konteks kajian ini, metakognisi pula merujuk kepada kesedaran graduan bahawa pengetahuan dan kemahiran tentang pertanian yang mereka miliki boleh diaplikasi dalam pekerjaan dan berupaya meningkatkan kompetensi serta dapat membantu ke arah pembangunan kerjaya graduan KV pertanian dalam tempoh masa panjang.

1.10.2.5 Kemahiran insaniah

Kemahiran insaniah merujuk kepada ciri-ciri kualiti yang ada dalam diri graduan bagi membolehkan graduan berjaya dalam pekerjaan yang diceburi (Mohd Yusof et al., 2015; Mohd Zaini, Muhamad Amar, & Mohd Nizho, 2018; Sharifah Azizah & Haslinawati, 2018; Siti Halijah & Mohd Faizal, 2018). Dalam konteks kajian ini, kemahiran ini terdiri daripada kemahiran komunikasi, kemahiran kerja berpasukan, kemahiran kepimpinan, kemahiran

berfikir secara kreatif dan kritis, kemahiran etika dan moral profesional, dan kemahiran keusahawanan.

1.11 Rumusan

Bab ini menghuraikan tentang hala tuju kajian dari aspek latar belakang pelaburan dalam PTV di Malaysia. Didapati perbelanjaan yang dikhushuskan untuk kemajuan PTV telah menunjukkan peningkatan yang tinggi pada setiap tahun. Bab ini turut membincangkan pernyataan masalah, objektif kajian, kerangka konseptual kajian, persoalan kajian, kepentingan kajian, batasan kajian dan definisi operasional. Sehubungan dengan itu, kajian ini cuba untuk menilai sejauh mana pelaburan dalam pendidikan pertanian memberi impak

